KONKURRANSEREGLEMENT
FOR
VOLTIGE
(KR VII)

2012

Norges Rytterforbund
NRYF

INNHOLDSFORTEGNELSE

KAP 1 – GENERELT OM VOLTIGE
§ 710 – Hensikt og generelle prinsipper……....3
§ 711 – Voltigører……..…3
§ 712 – Reservevoltigør…….……3
§ 713 – Longøren……...…4
§ 714 – Voltigehester…….…4
§ 715 – Oppløfter……..4
.
KAP 2 – VOLTIGESTEVNER
§ 720 – Stevnekategorier……...5
§ 721 – Konkurransetyper…….5
§ 722 – Klasser, voltigeprogram……5
§ 723 – Forutsetninger for deltagelse – kvalifikasjon……..……6
§ 724 – Påmelding, starterklæring og startrekkefølge..…….……7
§ 725 – Antrekk…….7
§ 726 – Voltigehestens utstyr……...…….7
§ 727 – Voltigetønne……..…….…….…….…8
§ 728 – Premiering……9
.
KAP 3 – TEKNISKE OG ORGANISATORISKE KRAV VED STEVNER
§ 730 – Konkurransebaner…….……..……10
§ 731 – Oppvarmingsbaner……..10
§ 732 – Adgang til banen, innløping mm……..…….……10
§ 733 – Organisatoriske og øvrige tekniske krav... ……..……10
.
KAP 4 – KONKURRANSEN
§ 740 – Gangart og voltestørrelse, oppløfter.……....12
§ 741 – Halthet og ikke konkurransemessig skikk……..12
§ 742 – Inn- og utløping, hilsning……...12
§ 743 – Start og avslutning……..12
§ 744 – Fall og styrt…… ……13
§ 745 – Ikke tillatt hjelp…….……..13
§ 746 – Musikk…….……..……13
§ 747 – Pause mellom omgangene….……13
§ 748 – Signalgivning……..……14
§ 749 – Tidtagning……...14
.
KAP 5 – PROGRAMMENE
§ 750 – Generelt om programmene……...…..15
§ 751 – Spesielle bestemmelser for individuell konkurranse……..……16
§ 752 – FEI-program for team……..…….……..……17
§ 753 – FEI-program – individuell konkurranse……..……...……17
§ 754 – B-program for team og individuell konkurranse……..……..17
§ 755 – C-program for team og individuell konkurranse……....…….…...18
§ 756 – D-program for team…….…….…..19
§ 757 – Fun-klasser …….….……19
§ 758 – FEI-program for par (pas-de-deux)……...……20
.

KAP 6 – ØVELSENE

§ 760 – Generelt om de obligatoriske øvelsene…….……..21
§ 761 – Opphopp…….21
§ 762 – Avgang og avsprang……...……21
§ 763 – Grunnsits……22
§ 764 – Fane……..……..22
§ 765 – Mølle…….……22
§ 766 – Sving……..23
§ 767 – Saksen……24
§ 768 – Stående, knestående……24
§ 769 – Flanke……25
.

KAP 7 – BEDØMMELSEN

§ 770 – Karaktergivning ……..……..……..……...26
§ 771 – FEI-program for team……..…..……26
§ 772 – FEI-program - individuell konkurranse…….……..……...……28
§ 773 – B-program for team og individuell konkurranse ……..…..……...…30
§ 774 – C-program for team og individuell konkurranse……..……..31
§ 775 – D-program for team…….……...32
§ 776 – Fun-program……..……32
§ 777 – FEI-program for par (pas-de-deux)……33
.

KAP 8 – OVERDOMMER, DOMMERE OG STEWARD

§ 780 – Overdommer……..…34
§ 781 – Dommernes antall og plassering, hoveddommer…….…..…34
§ 782 – Steward….. ……..…..34
.

KAP 9 – NORGESMESTERSKAP OG CHAMPIONAT

§ 790 – Generelt……..35
§ 791 – Norgesmesterskap i voltige……...……35
§ 792 – Championat……36
.

Tillegg 1 Voltigehestens utstyr……37
Tillegg 2 Skisse med mål over bane……40
Tillegg 3 Tidsintervaller…….……41
Tillegg 4 Dommerprotokoller…….…43
Tillegg 5 Skisser av obligatoriske øvelser……...……54
.

KAP 1 – GENERELT OM VOLTIGE

§ 710 – Hensikt og generelle prinsipper

Voltige i sin klassiske form er turn til hest i galopp, der voltigøren(e) utfører gymnastiske øvelser i harmoni med hestens bevegelser og den ledsagende musikken.

§ 711 – Voltigører

1. Aldersgrenser for team
a) Voltigør kan delta i FEI-program team f.o.m. det kalenderår han fyller 10 år.
b) Voltigør kan delta i B-program team f.o.m. det kalenderåret han fyller 10 år.
c) Voltigør kan delta i C-program team f.o.m. det kalenderåret han fyller 10 år.
d) For D-program uten rangering er det ingen nedre aldersgrense.
For D-program med rangering kan voltigør delta f.o.m. det kalenderåret han fyller 10 år.
e) For mesterskap er nedre aldersgrense f.o.m. det kalenderår voltigøren fyller 13 år (jfr. KR I § 122).
f) Det er ingen øvre aldersgrense for teamkonkurranse.

2. Aldersgrenser for individuelle utøvere
a) Voltigør kan delta i FEI-program for individuell konkurranse f.o.m. det kalenderåret han fyller 13 år.
b) Voltigør kan delta i B-program for individuell konkurranse f.o.m. det kalenderåret han fyller 12 år.
c) Voltigør kan delta i C-program for individuell konkurranse f.o.m. det kalenderåret han fyller 11 år.
d) Det er ingen øvre aldersgrense for individuell konkurranse.

3. Aldersgrenser i fun-klasser
I fun-klasser uten rangering er det ingen nedre eller øvre aldersgrense.
I fun-klasser med rangering kan voltigør delta f.o.m. det kalenderåret han fyller 10 år. Det er ingen øvre aldersgrense.

§ 712 – Reservevoltigør

1. I teamkonkurranse kan teamet ha med en reservevoltigør. Reserven må være påmeldt sammen med teamet og komme inn på banen for å hilse sammen med resten av teamet.

2. Dersom en voltigør i teamkonkurranse ikke kan fortsette oppvisningen pga. skade, kan han umiddelbart erstattes av reservevoltigøren. Reserven må da fullføre konkurransen. Hoveddommer kan kreve en attest på skade etter avsluttet konkurranse.

3. En voltigør kan fritt byttes ut med reservevoltigøren etter første omgang (dvs. obligatorisk program) eller etter 1. avdeling. Reserven starter da på plassen til den voltigøren han erstatter, og må fullføre hele konkurransen.

§ 713 – Longøren

1. Longøren er en del av teamet. Longøren skal delta på premieseremoni og mottar eventuelle sløyfer, premier og mesterskapsmedaljer på lik linje med voltigøren(e). Se KR I § 148.5.

2. Longøren behøver ikke å komme fra samme klubb som voltigørene.

3. Det kan meldes én *reservelongør* for hver longør. Fra starterklæringsfristen er ute og gjennom hele stevnet kan hovedlongøren bare erstattes med påmeldt reservelongør.

4. Longør kan delta i galoppklasser f.o.m. det kalenderåret han fyller 18 år og i skrittklasser f.o.m. det kalenderår han fyller 16 år. For å longere FEI-klasser for team eller individuelle må longøren ha bestått minimum ett longørkurs.

§ 714 – Voltigehester

1. I skrittklasser kan en voltigehest delta fra det året den fyller 5 år. I andre klasser, samt i mesterskap, kan den delta fra det året den fyller 6 år.

2. For hver ekvipasje kan det meldes én reservehest pr klasse. Hovedhesten kan bare skiftes ut med reservehesten, og bare før klassen har startet. Dersom hovedhesten blir skadet, kan denne likevel skiftes ut med reservehesten også mellom hver omgang/avdeling. Veterinærattest som viser at hesten var skadet på det aktuelle tidspunkt, kan kreves fremlagt senest tre dager etter avsluttet stevne

3. Begge øvelsesblokker av det obligatoriske programmet samt kür-programmet, og eventuelt begge avdelinger, må utføres på samme hest.

4. Flere utøvere, også fra ulike klubber, kan bruke samme hest. Hesten kan på samme dag gå med maksimum
- to firemannsteam samt to individuelle voltigører, eller
- ett seksmannsteam samt to individuelle voltigører, eller
- seks individuelle voltigører

Dersom samme hest starter flere klasser på samme dag, skal det være så lang tid som mulig mellom disse startene.

§ 715 – Oppløfter

Det kan benyttes oppløfter i fun-klasse, D-program og C-program. Voltigørene kan eventuelt være oppløftere for hverandre. Ellers må oppløfteren være påmeldt sammen med ekvipasjen.
Oppløfter som ikke hører til ekvipasjen som voltigør, er ikke en del av ekvipasjen, og rytterlisens kreves ikke. Oppløfter premieres ikke.

KAP 2 – VOLTIGESTEVNER

§ 720 – Stevnekategorier

Stevnekategoriene for voltigestevner fremgår av KR I § 140.
For klubbstevner gjelder KR I Tillegg 3.

§ 721 - Konkurransetyper

1. Teamkonkurranse
a) Et voltigeteam består av longøren og et antall voltigører med eventuelt en reservevoltigør, som utfører sin oppvisning med én voltigehest. Det skal dessuten være en teamleder, og eventuelt en oppløfter (§ 715).
Antall voltigører: FEI-program 6, B-program 3-7, C- og D-program 3-5, Fun-program hest 4, Fun-program tønne 6-8.
b) Konkurransen består av to omganger: Ved FEI-, B-, C- og D-program et obligatorisk program og en kür. I Fun-klasse vises bare én omgang i kür.
c) Voltigørene på et team starter i samme rekkefølge innen teamet i begge omganger og begge avdelinger.

2. Par (pas-de-deux)
Paret består av to voltigører av samme eller forskjellig kjønn, som utfører sin oppvisning sammen med longøren og voltigehesten.

3. Individuell konkurranse
a) En individuell voltigør utfører sin oppvisning bare sammen med longøren og voltigehesten, og eventuelt en oppløfter (§ 715). Konkurransen består av to omganger: Et obligatorisk program og en kür. I Fun-klasse vises bare én omgang kür.
Kvinnelige og mannlige voltigører kan konkurrere i samme eller forskjellige klasser.

b) Et **lag av individuelle voltigører** består av 3 eller 4 ekvipasjer. De 3 beste regnes med i sluttresultatet. Laget skal ha oppnevnt en lagleder.

§ 722 – Klasser, voltigeprogram

1. Det konkurreres i følgende klasser:
Fun-program (LE)
På hest og på voltigetønne.
Teamkonkurranse og individuell konkurranse
D-program (LD)
Teamkonkurranse
C-program (LC)
Teamkonkurranse og individuell konkurranse
B-program (LB)
Teamkonkurranse og individuell konkurranse
FEIs internasjonale program (Vanskelig)
Teamkonkurranse, individuell konkurranse.
FEI-program for par (pas-de-deux) (Vanskelig)

Programmene er nærmere omtalt i Kap. 5.

2. Konkurransen arrangeres normalt over én avdeling, men kan også arrangeres over to avdelinger. I teamkonkurranse kan 2. avdeling bestå av bare kür. I individuell konkurranse kan det obligatoriske programmet erstattes med en teknisk test i FEI-program i 2. avdeling.

3. Pas-de-duex showklasse på tønne er en rekrutteringsklasse uten rangering, der voltigørene står fritt til å velge kostymer. Det kan deles ut ærespremie til beste kostyme. Bedømmingen er ellers som for Fun-klasse.

§ 723 – Forutsetninger for deltagelse – kvalifikasjon

1. a) Generelle bestemmelser om bl.a. ryttere og hester, herunder ansvarlig person, er gitt i KR I Kap 2. Aldersgrenser for voltigører – se § 711.
b) Generelle bestemmelser om adgang til stevner, bl.a. om rytterlisens og hesteregistrering, rytters plikter, antrekk, reklame m.v. er gitt i KR I Kap. 3. For voltigeteam har teamlederen de plikter vedrørende hesten som er omtalt i KR I §131.

c) Rytterlisens
Det kreves at både longøren og voltigøren(e) har rytterlisens. Kravet til rytterlisens følger hovedregelen i KR I § 130.4 med følgende tilpasninger:

- For *Fun-klasser* og *D-program* kreves det *ikke lisens*.
- For *B- og C-program* kreves det *grunnlisens*
- For start i *FEI-program i Norge* (nasjonale stevner) kreves det *hovedlisens*
- For start i *FEI-program i utlandet* samt NM kreves det *elitelisens*
- For *team* kreves at hver enkelt utøver har *teamlisens voltige*
- Longøren må ha egen lisens i hht klassen han skal longere.

2. Generelle bestemmelser om *kvalifikasjon* er gitt i KR I § 126.
For å kunne starte B-program må voltigøren, resp. teamet, minst ha oppnådd godkjent resultat i D-program.
For å kunne starte FEI-program må voltigøren, resp. paret eller teamet, minst ha oppnådd godkjent resultat i C-program.
Oppnådd godkjent resultat i én avdeling gjelder som godkjent resultat for kvalifisering, så sant avdelingen inneholdt både obligatorisk program og kür.
For team er det mulig å bytte ut opptil 2 voltigører og likevel beholde kvalifiseringen.

3. Ved *teamkonkurranse* og *konkurranse for par (pas de deux)* må alle voltigørene komme fra samme klubb (mens longøren kan komme fra en annen klubb – se § 713). Blandede team med voltigører fra flere klubber kan delta, dersom en av klubbene ikke har nok kvalifiserte voltigører til å stille et team. I NM må alle voltigørene i teamet komme fra samme klubb.

4. Utøvere kan delta i både teamkonkurranse, par (pas de deux) og individuell konkurranse samme år, også innen samme stevne, så sant aldersgrensene i pkt. 1

og 2 er overholdt. Hver voltigør kan imidlertid bare inngå i ett team og/eller ett par på samme stevne.

§ 724 – Påmelding, starterklæring og startrekkefølge

1. Generelle bestemmelser om *påmelding* og *starterklæring* fremgår av KR I §§144-145.
Egen påmeldingsblankett for voltigestevner skal brukes.

2. Enkeltvoltigører som skal bruke samme hest i samme klasse, skal starte i rekkefølge etter hverandre. Det samme gjelder for hhv par og team.

3. Tidsskjema for klassen skal slås opp på stevneplassen senest *1 time* før klassens start.

§ 725 – Antrekk

1. Voltigørens antrekk må være ufarlig, kroppsnært og passende for hestesport Bruk av drakter ut over dette medfører eliminering. Ved usikkerhet angående antrekk må utøver konferere med overdommeren før klassens start.
Smykker og klokker tas av, og langt hår flettes/settes opp.
Voltigesko anbefales, men turnsko kan benyttes.
I teamkonkurranser må antrekket være enhetlig. Ikke enhetlig antrekk medfører trekk i karakteren for helhetsinntrykk.

2.a) I teamkonkurranser må hvert teammedlem ha hver sitt individuelle nummer fra nr 1 og oppover. Hvert teammedlem skal ha en lett synlig nummerlapp, 10 – 12 cm stort, med sitt individuelle nummer på høyre arm, høyre ben eller ryggen. Teamet må selv holde individuelle nummerlapper
b) Individuelle utøvere må bære en nummerlapp lett synlig på utvendig arm eller ben. Arrangøren skal holde nummerlapper.

3. Longøren bærer ikke turndrakt, men antrekket må harmonisere med teamet.
Oppløfter må være antrukket som longøren.

4. Bruk av hjelm er valgfritt, unntatt under vanlig ridning av hesten, der sikkerhetshjelm i hht KR I § 135 er påbudt.

§ 726 – Voltigehestens utstyr

1. Voltigehesten skal være utstyrt som følger:
- hodelag med neserem i hht Tillegg 1.c). Neseremmen må være flat og kun av lær. En liten lapp med saueskinn er tillatt på kryssnesebånd der remmene krysser hverandre.
- trinsebitt i hht Tillegg 1.b)
- kapsun kan erstatte hodelag med trinsebitt
- to innspenningstøyler
- voltigepad
- voltigegjord med gjordunderlag ("pølse") og bukgjord i hht Tillegg 1.a). Gjordunderlaget skal være like langt som gjorden.

- longeline og longeringspisk (teleskoptype)

Følgende utstyr er dessuten tillatt:
- bandasjer og/eller stryksokker
- ørehette og øreproppper

Martingal eller hjelpetøyler er forbudt.
Longelinen må være festet til innerringen på bittet eller direkte til kapsunen (ikke over hodet på hesten eller i ytterringen på bittet).

2. Voltigepad
Voltigepad må ha følgende mål:
- maks 80 cm lang bakover fra bakkanten av voltigegjorden
- maks 25 cm lang forover fra forkanten av voltigegjorden
- maks 90 cm bred
- maks 3 cm tykk inkludert trekk
- maks 1,10 m total lengde

"Gele-pad" er tillatt.
Alt annet hjelpeutstyr er forbudt.

3. Bruk av alt annet slags utstyr og utstyr festet på noen annen måte enn beskrevet ovenfor, medfører eliminering.

4. I FEI-program kan voltigegjord og voltigepad byttes ut mellom det obligatoriske programmet og kür-programmet, og mellom 1. og 2. avdeling.

5. På oppvarmingsbanen er hjelpetøyler tillatt.

6. På oppvarmingsbanen er det tillatt å arbeide hesten under rytter. Kravet til ridehjelm, sporer og pisk i KR I § 115. 4 samt § 135.2-4 gjelder.

§ 727 – Voltigetønne

1. Voltigetønnen er en viktig del av treningsutstyret, som gir mulighet til å innøve øvelsene før de utføres på hesten. Voltigetønne brukes også til konkurranse i Fun-klasser.

2. En voltigetønne kan f.eks. lages av et helt og et halvt standard 250 liters fat og skal være utformet som følger:

a) Kroppen består av en ca 130 cm lang sylinder med en diameter på ca 55 cm.

b) Håndtakene består av runde 4/8"-3/4" rør eller metallstenger, formet til halve ringer med en indre diameter på 15 cm og med 7,5 cm lange ben, slik at den innvendige høyden blir 15 cm. Håndtakene er sveiset fast 1/3 fra tønnens forkant, med 15 cm avstand mellom dem, og heller forover i en vinkel på 35°. Alternativt brukes en voltigegjord.

c) Bena må gi god nok stabilitet til å tåle kraftige bevegelser, uten å hindre voltigøren, og må ikke stikke utenfor tønnens bredde. Toppen av tønnen skal være 120 cm over gulvet/bakken.

d) Voltigepaden kan bestå av to eller tre lag med tepper, eller et lag med skumgummi, som dekker hele tønnen og gir en jevn, stoppet overflate. Utenpå ligger et trekk av lær, skai/plast eller kraftig stoff.

e) Underlaget består innendørs av turnmatter, utendørs av vanlig ridebanebunn.

§ 728 – Premiering

1. Det premieres etter bestemmelsene i KR I § 147.

2. Alle voltigører som ikke blir plassert, skal ha en deltakerrosett og/eller en liten gavepremie.

3. Det deles ut premie for beste hest i galoppklassene på stevnet, i hht hestekarakter på dommerprotokollene.

KAP 3 – TEKNISKE OG ORGANISATORISKE KRAV VED STEVNER

§ 730 – Konkurransebaner

Konkurransebanen må være minst 20 x 25 m stor og avgrenset mot publikum med vant, gjerde eller rail. Underlaget må være mykt med svikt. Innendørs må høyden under taket være minst 5 m. Midten av longeringsvolten bør være markert med et synlig merke.
Publikum må være minst 11 m fra sentrum av longeringsvolten og i god avstand fra dommerne. Se Tillegg 2.
Dommerne anbefales plassert på en platting 50-60 cm over bakken og i god avstand fra publikum.

§ 731 – Oppvarmingsbaner

1. Det skal være oppvarmingsbaner. Disse skal fylle samme krav som konkurransebanen, men bør være store nok til å gi plass til minst 3 longeringsvolter samtidig.

2. Ved større stevner og mesterskap bør det i tillegg være en egen oppvarmingsbane for ridning.

§ 732 – Adgang til banen, innløping mm

1. Etter at voltigebanen er satt i stand til konkurransen, kan ikke deltagerne gå inn på banen med hest før klassen starter, og banen skal være stengt.

2. Under konkurransen skal porten inn til banen være stengt og kun åpnes når hoveddommeren gir signal for innløping og når ekvipasjen skal forlate banen etter avsluttet program.

3. Etter tur oppholder de startende seg utenfor banen klar til innløping så snart startsignal blir gitt. Ekvipasjer som ikke er kommet inn på banen innen 60 sekunder etter at signal er gitt, blir eliminert. Starttid i følge oppsatt tidsskjema skal gjelde.

§ 733 – Organisatoriske og øvrige tekniske krav

1. Generelle bestemmelser for stevner fremgår av KR I Kap. 4.

2. Det skal ved voltigestevner være følgende personell:
a) dommere i h.h.t. §§ 780-781
b) skriver til hver dommertidtager
c) steward
d) person for oppsetting av startliste
e) personell for innsamling av protokoller og utregning av resultater (med nødvendig utstyr)
f) personell til betjening av musikkanlegg
g) personell til raking av banen
h) personell med ansvar for oppvarmingsbanen(e)
i) portvakt

3. Ved voltigestevner skal det foreligge følgende:

a) bord med stoler for dommerne og skriverne
b) pledd til beskyttelse mot kulde
c) godt med skrivesaker
d) dommerprotokoller ferdig utfylt
e) tidtagningsur hos hoveddommer
f) tavle for startlister og resultatlister
g) startliste ved oppvarmingsbane og hos hver dommer
h) bjelle for signalgivning
i) høyttaleranlegg med CD-spiller
j) eventuelt voltigetønne

KAP 4 – KONKURRANSEN

§ 740 – Gangart og voltestørrelse, oppløfter

1. I Fun-klasse og D-program er gangarten skritt. I C-program for team er gangarten skritt i kür. I alle andre klasser er gangarten galopp. Alle øvelser må utføres med hesten i riktig galopp (ikke kontragalopp).
Før oppvisningen starter må hesten vises i trav minst en runde på volten. Hesten skal ikke settes i galopp før dommeren gir klarsignal for start.

2. Under utførelsen av programmet skal hesten gå på en volte med 15 m i diameter. I D- og C-program kan diameteren være 13 til 15 m. Samme diameter må holdes gjennom hele programmet.
I B- og C-program team og individuelt, D-program team og Fun-klasse er det valgfritt å starte til høyre eller venstre. Det samme gjelder for FEI-program team, par (pas-de-deux) og individuelt med unntak for mesterskap, hvor utførelsen skal være til venstre i alle omganger. Det kan ikke byttes hånd under utførelsen av programmet.

3. Oppløfters plassering er bak longøren, unntatt under oppløft.

§ 741 – Halthet og ikke konkurransemessig skikk

Dersom hoveddommeren finner at en hest viser *tydelig halthet*, som ikke kan oppfattes som en mer eller mindre tilfeldig urenhet i gangen, skal ekvipasjen elimineres. Det samme gjelder om hesten viser seg å ikke være i konkurransemessig skikk. Hoveddommeren avbryter på en vennlig, men bestemt måte oppvisningen og ber ekvipasjen forlate banen. Denne beslutningen kan ikke ankes.

§ 742 – Inn- og utløping, hilsning

Når hovddommeren gir signal, må ekvipasjen komme inn på banen og hilse innen 60 sekunder. Både voltigør(er), longør og eventuell oppløfter skal hilse.
Individuelle voltigører som bruker samme hest, løper inn og hilser samtidig, mens de voltigørene som ikke skal starte med det samme, løper ut igjen og venter samlet utenfor sirkelen i påvente av sin tur. Dette gjelder for både teamvoltigører og individuelle voltigører.
Voltigøren(e) bestemmer selv hvordan han/de skal komme inn på og forlate banen og hvordan hilsning før og etter oppvisningen skal utføres, men dette må foregå uten show-effekter. Hoveddommeren skal hilse tilbake. Musikk under inn- og utgang er tillatt hvis ikke hoveddommeren bestemmer noe annet.

§ 743 – Start og avslutning

Ekvipasjen har startet i det voltigøren(e) hilser før første omgang i første avdeling og avslutter i det voltigøren(e) har hilst etter å ha fullført siste omgang i siste

avdeling. Første voltigør må påbegynne første øvelse innen 60 sek etter gitt start-signal.

§ 744 – Fall og styrt

Individuell konkurranse: En hver berøring av bakken som ikke er foreskrevet, regnes som fall.
Ved fall under det obligatoriske programmet må oppvisningen fortsette innen 30 sek. med nytt Opphopp og neste obligatoriske øvelse.
Ved fall under kür må oppvisningen fortsette innen 30 sek etter at signal for fall er gitt.
Ved styrt blir ekvipasjen eliminert, og hesten får ikke brukes igjen under stevnet uten mønstring og godkjenning av overdommer.

§ 745 – Ikke tillatt hjelp

Ekvipasjen får ikke motta hjelp etter at den har startet, uavhengig av om utøverne har bedt om det eller ikke. Ved fall eller styrt eller uforutsette problemer med utstyret, der hoveddommeren avbryter oppvisningen, er det likevel tillatt å motta hjelp til å fange inn hesten, ta hånd om utøvere samt rette på bekledning og hestens utrustning.
Overtredelse av forbudet mot ikke tillatt hjelp medfører eliminering.

§ 746 – Musikk

1. For FEI-programmene skal både obligatorisk program og kür utføres til musikk. Også for andre program anbefales musikk. Musikk skal være innspilt på CD hvis ikke annet medium er angitt i stevneinvitasjonen. Musikken kan sendes sammen med påmeldingen eller leveres direkte til arrangøren. Arrangøren må ha mottatt musikken senest 1 time før første klasse starter.
2. Voltigøren(e) er selv ansvarlig for at musikken er i orden (riktig musikk, godt merket, klar til avspilling m.m.). Både CD og cover skal være merket med klasse, utøvernavn, obligatorisk/kür og spornummer.
Kun rene tekniske feil i forbindelse med avspillingen kan lastes arrangøren. Dersom musikken svikter, avgjør hoveddommer om ekvipasjen skal stoppes og vente til feilen kan rettes, eller om ekvipasjen skal fortsette uten musikk.

§ 747 – Pause mellom omgangene

I FEIs program må det være en pause på minst 1 time mellom det obligatoriske programmet og kür, hhv de to omgangene med kür (pas-de-deux).
I B-program er det anledning til å starte de to omgangene fortløpende dersom dette er mest hensiktsmessig.
I C-program starter voltigøren(e) de to omgangene fortløpende, men må vente på nytt signal fra dommer for å starte andre omgang.
I D-program er det naturlig med et opphold mellom omgangene for å skifte fra omgang en på hest til omgang to på tønne.

§ 748 – Signalgivning

Til signalgivning brukes en stor bjelle, ikke fløyte.
Hoveddommeren gir signal i følgende tilfeller:

1. Signal til ekvipasjen om å komme inn på banen.

2. Signal for å starte det obligatoriske programmet og kür.
For individuell konkurranse gjelder: Dersom mer enn én voltigør bruker samme hest, gis det bare signal til første utøver til å starte det obligatoriske programmet. Neste utøver begynner sin oppvisning straks den forrige har hoppet ned uten å vente på nytt signal. I kür får hver voltigør nytt signal.

3. Ved utløp av maksimumstiden.

4. For å stoppe utøveren eller oppvisningen ved uforutsette hendelser som krever reparasjon eller justering av utstyr, eller andre situasjoner som krever øyeblikkelig oppmerksomhet.

5. For å sette i gang oppvisningen igjen etter et avbrudd. Oppvisningen må fortsette innen 30 sekunder etter at signal er gitt.

6. For å stoppe tiden ved fall der voltigøren har landet på annen måte enn på begge føtter og ikke er i stand til å fortsette med det samme eller vende tilbake til oppstilling sammen med resten av teamet.

§ 749 – Tidtaking

1. For det obligatoriske programmet starter tidtakingen i det (den første) voltigøren berører bøylene. Den slutter i det (den siste) voltigøren lander etter siste øvelse i blokk to.

2. For kür starter tidtakingen i det (den første) voltigøren berører bøylene og slutter i det maksimumstiden går ut.

3. Dersom hoveddommeren av en eller annen grunn gir signal til å avbryte oppvisningen, stoppes klokken. Klokken startes igjen i det voltigøren berører bøylene etter å ha fått signal om å fortsette.

KAP 5 - PROGRAMMENE

§ 750 – Generelt om programmene

1. Generell beskrivelse

Som hovedregel går et program over to omganger. Første omgang går i et obligatorisk program i 1 eller 2 blokker, mens andre omgang går i kür. FEIs program for pas-de-deux går over to omganger i kür. Fun-klasser går i bare en omgang med kür.
Med unntak for show-klasse er det ikke tillatt å utføre gymnastiske øvelser eller dans på bakken.

2. Obligatorisk program

a) Det obligatoriske programmet består av gitt antall faste øvelser, som vises i en fast rekkefølge i 1 eller 2 blokker.
Voltigøren skal vise at han behersker grunnelementene i voltige og et utvalg av statiske og dynamiske øvelser.

b) I FEI-program og B-program for team viser først alle voltigørene blokk 1 fortløpende uten pauser og deretter blokk 2 på samme måte. I C-program og D-program for team viser voltigørene de to blokkene sammenhengene. Voltigøren med nr. 1 begynner, deretter nr. 2 osv.
Hver voltigør må vise alle de obligatoriske øvelsene.

c) I individuell konkurranse viser først voltigøren blokk en og to fortløpende uten pauser.

d) Øvelsene er nærmere beskrevet i Kap. 6.

3. Kür

a) I kür kan voltigørene vise sitt artisteri. De kan planlegge et originalt program bygget over sine egne ferdigheter, ideer og spesialiteter i enkle, doble og tredoble selvvalgte øvelser.
Et kür-program skal være satt sammen av øvelser og overganger med en interessant innledning, flere høydepunkter og en interessant avslutning.

b) En kür består av statiske og dynamiske øvelser, som bedømmes etter vanskelighetsgrad, komposisjon, utførelse og dessuten hesten og generelt inntrykk.

c) Øvelsene er gruppert i 3 vanskelighetsgrader. For å regnes med under vanskelighetsgrad, må en statisk øvelse holdes i minst 3 galoppslag.
En dynamisk øvelse kan bare regnes med under vanskelighetsgrad hvis voltigørenes tyngdepunkt forflyttes i en annen retning enn tyngdekraftens.

d) Under komposisjon bedømmes helhetsinntrykk, flyt, vanskelighetsgrad, komposisjon og bredde i utvalget av øvelser.

e) Under utførelse bedømmes sikkerheten i utførelsen av øvelsen og samspillet med hesten.

f) En liste over mulige øvelser og deres relative vanskelighetsgrad er å finne i FEIs "Guidelines for Judges".

4. Teknisk test
a) Teknisk test består av 5 tekniske øvelser og fritt valgte øvelser satt sammen til et program. De tekniske øvelsene er i følgende kategorier: balanse, timing/ rytme, styrke, spenst og harmoni.

b) FEI bestemmer året før VM hvilke øvelser som skal bruke i kommende toårsperiode.

c) De tekniske øvelsene vises i valgfri rekkefølge. En teknisk øvelse kan gjentas senere i programmet uten fradrag. Andre gang øvelses vises, settes det karakter, men første visning av øvelsen teller i utførelse og komposisjon. Hvis en teknisk øvelse ikke blir vist, får den karakteren 0.

d) Maksimumstiden er 1 minutt.

5. Hesten
a) Puss og utstyr
Hesten skal være velpusset. Manen kan være flettet. Alt utstyr skal være korrekt tilpasset. Hesten skal være korrekt innspent med nakken som høyeste punkt og nesen foran loddplanet.

b) Bevegelser og lydighet
Hesten skal bevege seg løsgjort og balansert med smidig og regelmessige gang, samt god bydning og selvbæring. Den skal være lydig, bøyd til innvendig side og med stabil kontakt på longelinen. Den skal la seg styre av korrekte og knapt synlige hjelpere.

§ 751 – Spesielle bestemmelser for individuell konkurranse

1. Under oppvisningen må ingen annen enn voltigøren og longøren, og eventuelt oppløfter der dette er tillatt, befinne seg inne i voltigevolten.

2. Flere deltagere på samme hest
a) Alle voltigører som bruker samme hest, kommer inn på banen sammen.
b) Alle voltigørene utfører det obligatoriske programmet rett etter hverandre uten å vente på startsignal.
Voltigørene utfører det obligatoriske programmet og kür i samme rekkefølge.
c) Neste voltigør må ikke komme inn på voltigevolten før forrige voltigør har fullført sin siste Avgang. Overtredelse av dette medfører eliminering av innkommende voltigør.

§ 752 – FEI-program for team

1. Obligatorisk program
Programmet består av 7 øvelser, som vises i en fast rekkefølge i to blokker.

Blokk en:
1.Opphopp
2. Grunnsits
3. Fane
4. Mølle med avgang

Blokk to:
5. Saksen
6. Stående
7. Flanke

2. Kür
Hver voltigør må vise minst én øvelse i kür-programmet
Det kan ikke være flere enn 3 voltigører samtidig på hesten. Minst 1 av voltigørene må hele tiden være i kontakt med hesten i 2-mannsøvelser og minst 2 voltigører i 3-mannsøvelser. Øvelser hvor disse kravene ikke oppfylles, gir ikke poeng.
Bare team som har oppnådd 5,0 to ganger med inntil 2 voltigører samtidig på hesten, kan ha 3 voltigører samtidig på hesten. Teamet kan bytte ut inntil 2 teammedlemmer uten å miste kvalifiseringen.

3. Maksimumstid
a) For det obligatoriske programmet er maksimumstiden 7 minutter.
b) For kür er maksimumstiden 4 minutter.

§ 753 – FEI-program - individuell konkurranse

1. Obligatorisk program
Programmet består av 7 øvelser, som vises i en fast rekkefølge i to blokker.

Blokk en:
1. Opphopp
2. Grunnsits
3. Fane
4. Mølle (videre direkte til saks)

Blokk to:
5. Saksen
6. Stående
7. Flanke

2. Kür
Se generelt om kür i § 750.3.

3. Maksimumstid
a) For det obligatoriske programmet er det ingen maksimumstid.
b) For kür er maksimumstiden ett minutt.

§ 754 B-program for team og individuell konkurranse

1. Generelt
a) B-program består av et obligatorisk program og en kür.
b) Maksimumstiden for team i obligatorisk er like mange minutter som vol-

tigører på teamet. Kür er maksimumstiden 30 sek. per voltigør. For individuelle utøvere er det ingen maksimumstid i obligatorisk, i kür er maksimumstiden 1 minutt.

2. Obligatorisk program
Programmet består av 7 øvelser, som vises i en fast rekkefølge.
Team viser øvelsene i to blokker

Blokk en:
1.Opphopp
2. Grunnsits
3. Halv mølle (til baklengssits)
4. En baklengs sving med samlede ben, etterfulgt av halv mølle tilbake og avgang

Blokk to:
5. Fane (avsluttes med benk)
6. Stående (begynner med benk)
7. En sving med åpne ben, etterfulgt av avsprang med sam lede ben til utside.

Individuelle utøvere viser blokk en og to sammenhengende.

3. Kür
a) Team
Hver voltigør må vise minst en øvelse i kür-programmet. Det kan være maksimum 6 øvelser med 3 voltigører på hesten samtidig. Bare team som har oppnådd 5,0 to ganger med inntil 2 voltigører samtidig på hesten, kan ha 3 voltigører samtidig på hesten. Teamet kan bytte ut inntil 2 teammedlemmer uten å miste kvalifiseringen.

b) Individuelle utøvere
Individuelle utøvere skal vise både dynamiske og statiske øvelser. Opphopp og avgang teller.

§ 755 – C-program for team og individuell konkurranse

1. Generelt
a) C-programmet består av et obligatorisk program og en kür som vises fortløpende.
b) Opphopp kan skje i skritt eller galopp og bedømmes ikke. En separat oppløfter skal være med hvis voltigøren(e) skal hoppe opp i skritt. Avgang/avsprang skjer i galopp.
c) Maksimumstiden er for team 10 min til sammen, og innenfor dette 30 sek pr voltigør i kür. Ved individuell konkurranse er det ingen maksimumstid.

2. Obligatorisk program
Programmet består av 6 øvelser, som vises i en fast rekkefølge. Øvelsene utføres sammenhengende i én blokk.

Blokk en:
1. Grunnsits
2. Fane (ben strekkes før armen)
3. Halv mølle

Blokk to: 4. To svinger
5. Knestående med armene utstrekt
6. Avsprang

3. Kür
a) Team
Voltigørene utfører en kür i skritt. Maksimumstiden er 30 sek pr voltigør med maksimum to utøvere på hesten av gangen.

b) Individuell konkurranse
Voltigøren utfører 5 statiske øvelser, som holdes i 3 galoppsprang. Øvelsene må være forskjellige for å få karakter for vanskelighetsgrad.

§756 – D-program for team

1. Generelt

a) D-programmet består av et obligatorisk program til hest og et kür-program på tønne. Første omgang vises i skritt på høyre eller venstre hånd. Deretter vises annen omgang kür på tønne, som varer maksimum 30 sek per voltigør med maksimum to utøvere på tønnen av gangen.

b) Opphopp bedømmes ikke. En separat oppløfter skal være med i teamet. Avgang bedømmes heller ikke.

c) Det er ingen maksimumstid i obligatorisk program.

2. Obligatorisk program
Programmet består av 5 øvelser, som vises i en fast rekkefølge i én blokk.
Blokk en: 1. Grunnsits (som C-program)
2. Fane – 2 takter i benk, 2 takter med strekt ben
3. Halv mølle

Blokk to: 4. To sving
5. Knestående (som C-program)
6. Avgang (bedømmes ikke)

§ 757 – Fun-klasser

1. Fun-klasser er et samlebegrep på rekrutteringsklasser for nybegynnere. Fun-klasser kan foregå til hest eller på tønne i følgende klasser:
a) Teamkonkurranse til hest med 4 voltigører. Kür-program i skritt på maks 3 minutter. Maks. 2 voltigører på hesten av gangen.
b) Individuell konkurranse til hest. Kür-program i skritt på maks 1 minutt.
c) Teamkonkurranse på tønne med 6-8 voltigører. Kür-program på maks 3 minutter.
d) Individuell konkurranse på tønne Kür-program på maks 1 minutt.
e) Pas-de-deux showklasse. Ett minutt kür på tønne, showeffekter er lov, eks. kostymer, musikk med tekst, osv.

§ 758 – FEI-program for par (pas-de-deux)

1. Generelt

a) FEI-program for par (pas-de-deux) går over to runder i kür, hver med varighet maksimum 2 minutter. Samme program kan vises i begge runder.

b) Programmet må bestå av minst 7 øvelser. Lette øvelser teller med.

c) Under programmet må begge voltigørene hele tiden være i kontakt med hesten, bøylene eller hverandre. Avhopp og opphopp som en del av programmet er tillatt og anbefales.

KAP 6 – ØVELSENE

§ 760 – Generelt om de obligatoriske øvelsene

Det er to blokker obligatoriske øvelser. For FEI-team og B-team begynner begge blokker med Opphopp til sittende overskrevs, individuelle utøvere går direkte fra blokk en til blokk to uten avhopp mellom.
Hver øvelse skal følge *rett etter* den foregående. De ulike delene av øvelser som består av mer enn ett element, skal følge *straks etter* foregående element. Statiske øvelser (Grunnsits, Fane, Knestående og Stående) skal holdes i 4 galoppslag. Se illustrasjoner i Tillegg 5.

§ 761 – Opphopp

1. I galopp
Hver blokk med øvelser begynner med et Opphopp. Voltigøren springer langs longelinen frem til hestens skulder. På vei mot hesten begynner han å galoppere i takt med hestens forben. Før han griper bøylene, skal voltigørens skuldre og hofter være parallelle med hestens skuldre og overkroppen rett. Etter å ha grepet bøylene, hopper voltigøren frem på samlede ben, så nær hestens innvendige forben som mulig, for å skape energi til opphoppet. Hodet senkes, og høyre ben svinges straks opp så høyt som mulig, mens bekkenet løftes høyere enn hodet med venstre ben strukket nedover. Når bekkenet er høyeste mulige posisjon, senker voltigøren det utstrakte høyrebenet og lander mykt, opprett og midt på skrevs over hesten med loddrett overkropp.

2. I skritt
I skritt løftes voltigøren opp av en oppløfter. Grepet i bøylene er som i galopp. Oppløfteren tar tak i voltigørens venstre ben, som er bøyd. Voltigøren hopper selv opp og får kun nødvendig hjelp av oppløfteren.

§ 762 – Avgang og avsprang

1. Avgang
Fra en stilling overskrevs svinger voltigøren det strake høyre benet over hestens nakke i en høy, vid bue (som en halvsirkel). Overkroppen holdes opprett og nesten loddrett, mens venstre ben holdes strukket nedover og i kontakt med hesten uten å skifte stilling. Hvert håndtak blir sluppet og grepet igjen etter som benet passerer. Når høyre ben peker mot der hestens indre forben treffer marken, løftes og strekkes venstre ben, slik at bena samles uten å nøle på hestens innvendige side. Voltigøren strekker bena nedover og skyver litt fra oppover i det han slipper bøylene. Han lander med nesten samlede ben og løper straks i samme retning som hesten.

2. Avsprang
Fra Grunnsits svinger voltigøren seg opp i håndstående for så direkte å skyve fra innover og bakover. Han lander med samlede ben innenfor voltesporet.

§ 763 – Grunnsits

1. Mekanikk
Voltigøren sitter overskrevs, opprett og midt på hesten rett bak voltigegjorden, med bena strukket nedover og i kontakt med hesten, slik at linjen gjennom skulder, hofte og hæl er loddrett. Voltigørens skuldre er parallell med bøylene. Armene er strukket rett ut til sidene med fingertuppene i øyehøyde. bena er strukket nedover, og forsiden av knær, ankler og tær danner en rett linje og peker nesten rett forover. Denne statiske øvelsen avsluttes ved å gripe tak i begge bøylene samtidig.

2. Å bedømme
Smidigheten (spesielt i midje og hofter) og stillingen.

§ 764 – Fane

1. Mekanikk
Fra å sitte overskrevs kommer voltigøren opp i knelende stilling på begge ben samtidig og fører straks begge ben diagonalt over hestens rygg. Forsiden av voltigørens knær, ankler og føtter er i kontakt med hestens rygg med vekten fordelt over hele benet fra knær til tær. Hodet holdes oppe med ansiktet forover. Høyre ben og venstre arm løftes samtidig og holdes utstrakt henholdsvis bakover og forover høyere enn voltigørens hode og med foten høyere enn hånden. Høyre hånd holder håndtaket. Skuldrene er rett over bøylene, og hofter og skuldre er parallelle med bakken. Voltigørens kropp tegner en jevn bue fra hånden til foten. Denne statiske øvelsen avsluttes ved å gripe håndtaket med venstre hånd og samtidig strekke begge ben ned for å gli mykt tilbake til å sitte overskrevs.
I C-program løftes benet før armen løftes.
I D-program løftes bare benet, mens begge hender beholder grepet i bøylene.

2. Å bedømme
Balanse og smidighet.

§ 765 – Mølle

1. Mekanikk
a) Fra å sitte overskrevs utfører voltigøren en full vending på hesteryggen gjennom fire like lange faser. Hvert ben strekkes og føres over hesten i en høy, vid bue (som en halvsirkel). Det motsatte benet holdes rolig, strukket ned og i kontakt med hesten. Overkroppen holdes opprett, midt over hesten og nesten loddrett. Hode og kropp roterer for hver gang benet flyttes.
Møllen har fire faser og utføres med fire galoppslag pr. fase..

Fase 1: Høyre ben føres over hestens hals. Hver bøyle slippes og gripes igjen etter som benet passerer. Fase 1 slutter med voltigøren sittende vendt inn mot volten og med hodet og skuldrene vendt innover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 2: Venstre ben føres over hestens kryss. Hendene skifter grepet i bøylene. Fase 2 slutter med voltigøren sittende overskrevs og baklengs på hesten.

Fase 3: Høyre ben føres over hestens kryss. Hendene skifter grepet i bøylene. Fase 3 slutter med voltigøren sittende vendt ut av volten med hodet og skuldrene vendt utover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 4: Venstre ben føres over hestens hals. Hver bøyle slippes og gripes igjen etter som benet passerer. Fase 4 slutter med voltigøren sittende overskrevs og vendt forover.

Avgang på innvendig side følger straks etter uten å nøle og i løpet av 4 galoppslag.

b) Halv mølle
Halv mølle er en forberedende øvelse til mølle og utføres på samme måte, med følgende faser:

Fase 1: Utvendige ben føres over hestens hals slik at voltigøren blir sittende vendt inn mot volten og med hodet og skuldrene vendt innover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 2: Utvendige ben føres tilbake over hestens hals til grunnsits med begge hender i bøylene.

Fase 3: Innvendige ben føres over hestens hals slik at voltigøren blir sittende vendt ut mot volten og med hodet og skuldrene vendt utover, med bena sammen og i kontakt med hesten.

Fase 4: Innvendige ben føres tilbake over hestens hals til grunnsits.

2. Å bedømme
Smidighet, luft og presisjon.

§ 766 – Sving

1. Mekanikk
Sving er en forberedende øvelse til saksen
Fra å sitte overskrevs svinger voltigøren de strake bena bakover og oppover for å slå bena sammen over hestens rygg, for deretter å gli mykt ned igjen til å sitte opprett og midt på, overskrevs på hesten. Voltigøren bør komme så nær håndstående som mulig. For å få godkjent (5) kreves det 45 ^{o} mellom hest og voltigør.
Ved to svinger utføres disse rett etter hverandre uten å slippe taket i bøylene.

2. Å bedømme
Høyden og kontrollen

§ 767 – Saksen

1. Mekanikk
Saksen består av en rotasjon omkring den loddrette kroppsaksen samtidig som bena strekkes ut. Saksen har to faser, og i begge faser er rotasjonen av kroppen avsluttet før voltigøren lander mykt, opprett og midt på, overskrevs på hesten.

Fase 1: Fra å sitte overskrevs svinger voltigøren de strake bena bakover og oppover til han når en tilnærmet håndstående stilling med strake armer for å oppnå maksimal høyde. Uten avbrudd i bevegelsen vris hoften mot venstre slik at bena passerer hverandre tett sammen og krysser nær det høyeste punktet. Voltigørens ben beskriver en høy bue med begge bena like langt fra bakken. Første fase avsluttes ved at voltigøren lander mykt, opprett og midt på, baklengs og overskrevs på hesten.

Fase 2: Fra å sitte baklengs overskrevs svinger voltigøren de strake bena forover og oppover i det han hever de bøyde hoftene så høyt som mulig. Armene strekkes ut for å oppnå maksimal høyde, og vinkelen mellom armer og kropp er så stor som mulig. Uten avbrudd i bevegelsen vris hoftene mot høyre slik at bena passerer hverandre tett sammen og krysser nær det høyeste punktet. Voltigørens ben beskriver en høy bue med begge bena like langt fra bakken. Den andre fasen avsluttes ved at voltigøren lander mykt, opprett og midt på, forlengs og overskrevs på hesten.

2. Å bedømme
Høyden, løftet og kontrollen.

§ 768 – Stående, knestående

1. Mekanikk
a) Stående
Fra å sitte overskrevs kommer voltigøren opp i knelende stilling på begge ben samtidig for så å hoppe direkte og mykt opp på begge føtter. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover. Føttene holdes rolig med vekten likt fordelt over hele fotsålen gjennom hele øvelsen. Bena holdes tett sammen, og føttene peker forover. Bøylene slippes samtidig i det voltigøren reiser seg til full stående stilling med en rett linje gjennom skuldre, hofte og hæl. Armen strekkes straks ut til sidene med fingertuppene i øyehøyde. Den statiske øvelsen avsluttes i det voltigøren tar tak i bøylene samtidig med begge hender. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover, mens voltigøren glir mykt ned med strak ben til han sitter overskrevs på hesten.

b) Knestående
Fra å sitte overskrevs kommer voltigøren opp i knelende stilling på begge ben. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover. Bena holdes rolig med bena sammen, føttene pekende bakover og vekten likt fordelt over forsiden av leggene og føttene gjennom hele øvelsen. Bøylene slippes samtidig i det voltigøren reiser seg til full knelende stilling med en rett linje gjennom skulder, hofte og kne. Armene strekkes straks ut til sidene med fingertuppene i øyehøyde. Den statiske

øvelsen avsluttes i det voltigøren tar tak i bøylene samtidig med begge hender. Hodet holdes løftet med blikket rettet fremover, mens voltigøren glir mykt ned med strak ben til han sitter overskrevs på hesten.

2. Å bedømme
Balanse og stilling.

§ 769 – Flanke

1. Mekanikk
Flanke er en øvelse med to faser.

Fase 1: Fra å sitte overskrevs på hesten svinger voltigøren de strake bena oppover og går opp i håndstående med strake armer for å oppnå maksimal høyde. I høyeste stilling bøyes hoftene brått, uten avbrudd i bevegelsen, slik at bena kommer ned i nesten loddrett stilling og det dannes et "spyd" der hoftene et øyeblikk er over voltigegjorden. Voltigøren glir deretter mykt ned i en opprett stilling sittende med begge ben på innsiden, i det han først berører hesten med utsiden av den høyre leggen. Mellom de to fasene i øvelsen sitter voltigøren opprett med begge ben på innsiden, rett bak voltigegjorden og på begge seteballer, med bena sammen og i kontakt med hesten. Hodet og skuldrene er vendt nesten rett fremover.

Fase 2: Fra å sitte med bena på innsiden svinger voltigøren de strake bena samlet oppover og går opp i håndstående med strake armer for å oppnå maksimal høyde. I det armene er nesten strukket helt ut, skyver han fra mot bøylene for å oppnå ekstra høyde og svev, slik at han lander på utsiden, med ansiktet fremover og på begge føtter.

2. Å bedømme
Løft og kontroll.

KAP 7 – BEDØMMELSEN

§ 770 – Karaktergivning

1. De obligatoriske øvelsene, kür-programmet og alment inntrykk karaktersettes i henhold til følgende karakterskala:

Utmerket	10	Ikke tilfredsstillende	4
Meget bra	9	Ganske dårlig	3
Bra	8	Dårlig	2
Ganske bra	7	Meget dårlig	1
Tilfredsstillende	6	Ikke utført, eller	
Godkjent	5	"pga. fradrag"	0

2. Høyeste karakter er 10,0. En desimal er tillatt.
3. Hver enkelt karakter skal skrives ned på dommerskjemaene. Det samme gjelder for vanskelighetsgrad i kür og alle fradrag.

4. Bedømningskriterier
Bedømningskriterier for øvelsene og for hesten er beskrevet i FEIs "Guidelines for Judges".

§ 771 – FEI-program for team

1. Obligatorisk program
a) Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. Alle voltigørene på et team må utføre det obligatoriske programmet. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for hver øvelse legges igjen sammen og deles på antall voltigører på teamet. Dessuten gis det en karakter for "Hesten". Sluttresultatet for øvelsene og karakteren for hesten x 2 legges igjen sammen og deles på 9.

b) Fradrag for feil
<u>Karakteren reduseres med 1 poeng:</u>
- for hvert galoppslag mindre enn 4 under øvelsene Grunnsits, Fane, Knestående og Stående. Galoppslagene telles ikke før øvelsen blir vist, og travsteg regnes som manglende galoppslag.
- for hver rytmefeil i Møllen
- for manglende kneling før Fane eller Stående
- for å støtte seg mot hestens hals uten å miste stillingen i Fane
- for hver landing (Avgang, Flanke) som ikke utføres med samlede ben.

<u>Karakteren reduseres med 2 poeng:</u>
- ved å gjenta en obligatorisk øvelse uten å forlate hesten
- for å ta nytt tak i bøylene (tap av balanse) under Grunnsits, Fane og Stående
- feil rekkefølge av øvelser fulgt av korrekt gjentagelse uten å forlate hesten.

Karakteren blir 0:
- for hver obligatoriske øvelse som helt eller delvis ikke blir vist
- for å forlate hesten under en obligatorisk øvelse uten foreskrevet avgang
- for hver obligatorisk øvelse som vises i feil rekkefølge uten å bli rettet
- for å gjenta en obligatorisk øvelse 2 ganger
- for å ta nytt tak i bøylene 2 ganger
- for hver øvelse som helt eller delvis blir vist bare i trav
- for å utføre Saksen i feil retning
- for øvelser utført av reservevoltigøren uten gyldig grunn

2. Kür

a) Det gis 4 karakterer:
- Vanskelighetsgrad x 1
- Komposisjon x 2
- Utførelse x 2,5
- Hesten x 1,5

Karakterene legges sammen og deles med 7.

b) Utgått maksimumstid

Hvis en øvelse påbegynnes rett før utløpet av maksimumstiden, kan øvelsen eller kombinasjonen fullføres. Hvis avgangene følger straks etter uten andre øvelser imellom, blir avgangene inkludert i vurderingen av vanskelighetsgrad, komposisjon og utførelse uten fradrag.

Hvis andre øvelser eller kombinasjoner blir påbegynt etter øvelsen eller kombinasjonen som er i gang når signal blir gitt, ut over de avsluttende avgangene, blir det et fradrag på 1 poeng fra karakteren for Komposisjon, og ingen øvelser etter at signal ble gitt, inkludert avgangene, blir regnet med under Vanskelighetsgrad, Komposisjon eller Utførelse.

Ingen flere statiske øvelser kan vises etter at signal er gitt.

c) Vanskelighetsgrad

Bare de 25 øvelsene som har høyest vanskelighetsgrad får poeng som følger:

- vanskelige øvelser	0,4 poeng
- middels vanskelige øvelser	0,3 poeng
- lette øvelser	0,2 poeng

Det gis ikke poeng for:
- gjentagelse av øvelser (se FEIs "Guidelines for Judges")
- øvelser fra det obligatoriske programmet

d) Komposisjon

- Det trekkes 1 poeng dersom det vises øvelser etter at signal for utgått maksimumstid er gitt.
- Det trekkes 2 poeng for hver voltigør som ikke utfører minst én øvelse i tillegg til Opphopp.

e) Utførelse
For hvert fall trekkes det 0,3 poeng, uansett hvor mange voltigører som faller av hesten.
Ved alvorlige fall eller fall som har betydning for hestens velferd skal det gjøres et fradrag på 0,5 til 1 poeng for hvert tilfelle.
For fall etter Avgang pga. dårlig landing eller dårlig teknikk trekkes ca 0,1 poeng for hvert tilfelle.

f) Hesten og helhetsinntrykket
Helhetsinntrykket (antrekk, opptreden og beherskelse) bedømmes sammen med hesten og kan gi fradrag i karakteren for hesten med inntil 1 poeng.
Bedømmingen av helhetsinntrykket begynner med teamets innmarsj og avsluttes med teamets utmarsj. En voltigevolte på mindre enn 15 m i diameter og affektert innmarsj og hilsing gir trekk i karakteren.
Se FEIs "Guidelines for Judges".

3. Sluttresultat
a) Sluttsummene for det obligatoriske programmet og for kür legges sammen og deles på to. Resultatet avrundes til 3 desimaler.
b) Ved lik poengsum er det teamet vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.
c) Ved konkurranser over to avdelinger legges poengsummene for begge avdelinger sammen. Ved lik poengsum er det teamet vinner som har høyest sammenlagt poengsum for begge obligatoriske program. Er poengsummen fremdeles lik, er det team som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet i annen avdeling vinner.

§ 772 – FEI-program - individuell konkurranse

1. Obligatorisk program
a) Hver øvelse får en karakter, i alt 7 karakterer. Dessuten gis en karakter for "Hesten". Karakterene for hver øvelse og karakteren for hesten x 2 legges sammen og deles på 9.

b) Fradrag for feil
Se § 771.1.b). I tillegg gjelder:
- Ved fall under en øvelse gis karakteren 0 – ikke utført – for den aktuelle øvelse. Ved fall mellom to øvelser får bare den følgende øvelsen poeng.
- Dersom to øvelser vises i omvendt rekkefølge, gis første øvelse karakteren 0.
Se også FEIs "Guidelines for Judges".

2. Kür
a) Det gis 4 karakterer:
- Vanskelighetsgrad x 1
- Komposisjon x 1
- Utførelse x 2
- Hesten x 1

Karakterene legges sammen og deles med 5.

b) Vanskelighetsgrad
- Kürprogrammet må bestå av minst 7 øvelser. Lette øvelser teller, men har ingen verdi for Vanskelighet. Maksimal karakter pr dommer for 10 øvelser er 9,0. I tillegg kan det gis opp til 1,0 p for øvelser som viser en usedvanlig vanskelighetsgrad og risiko (R-øvelse).

- Hvis det vises færre øvelser enn det som kreves, blir det ikke gitt karakter. I dette tilfellet må dommerne kalles sammen av hoveddommeren. Beslutningen om ikke å gi karakter kan bare tas av hoveddommeren.

<u>- Det gis følgende poeng for vanskelighetsgrad:</u>

risikoøvelser	1,3 poeng
vanskelige øvelser	0,9 poeng
middels vanskelige øvelser	0,4poeng
lette øvelser	0,0 poeng

<u>- Det gis ikke poeng for:</u>

hver statisk øvelse som holdes mindre enn 3 galoppslag
hver øvelse som påbegynnes etter oppnådd maksimumstid
øvelser fra det obligatoriske programmet
øvelser som ikke utføres i galopp
gjentagelse av øvelser.

c) Komposisjon
Kriterier: Se FEIs "Guidelines for Judges".
Fradrag: Det trekkes 1,0 poeng dersom Avgang ikke er påbegynt innen 3 galoppslag etter at signal for maksimumstid er gitt.

d) Utførelse
<u>For hver øvelse og overgang trekkes det:</u>
- 0,1 – 0,5 poeng for mindre feil
- 0,6 – 0,9 poeng for middels store feil
- 1,0 poeng for store feil

<u>Fradrag for fall:</u>
- For hvert fall hvor klokken blir stoppet trekkes det 2,0 poeng. For fall hvor klokken ikke blir stoppet trekkes det opp til 2,0 poeng. For fall som påvirker hestens velbefinnende og fall ned på marken, kan det trekkes opp til 2,0 poeng avhengig av alvorlighetsgrad og årsak.
- For fall etter siste Avgang trekkes det 0,5 poeng.
- Tredje fall medfører eliminering.

3. Teknisk test
Det gis totalt 10 karakterer:
- En for hver av de 5 gitte øvelsene
- Komposisjon x 2
- Utførelse x 1
- Hesten x 2

Totalsummen deles på 10

4. Sluttresultat
a) Poengsummen for det obligatoriske programmet og for kür legges sammen og deles på 2. Resultatet rundes av til 3 desimaler.
b) Ved lik poengsum er den vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.
c) Konkurranser over to avdelinger
Ved konkurranser over to avdelinger legges poengsummene for begge avdelinger sammen. Ved lik poengsum er den vinner som har høyest sammenlagt poengsum i andre avdeling. Er poengsummen fremdeles lik, er den som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet i annen avdeling vinner.

5. Lag av individuelle voltigører
For lag av individuelle voltigører legges sluttresultatene for de 3 beste lagmedlemmene sammen.

§ 773 – B-program for team og individuell konkurranse
1. Obligatorisk program
a) Team
Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for hver øvelse legges igjen sammen og deles på antall voltigører på teamet. Dessuten gis det en karakter for "Hesten". Sluttresultatet for øvelsene og karakteren for hesten x 2 legges igjen sammen og deles på 10.
Fradrag for feil, se FEI team.

b) Individuell konkurranse
Hver øvelse får en karakter. Karakterene for alle øvelsene legges sammen.

2. Kür
a) Det gies 3 karakterer pluss 1 for hesten.
- Vanskelighetsgrad x 1 (se pkt. 2 b)
- Komposisjon x 2
- Utførelse x 3
- Hest x 1,5

Karakterene legges sammen og deles på 7,5.

b) Vanskelighetsgrad
Bare de 20 beste øvelsene teller i karakteren. Følgende bedømning gjelder:
- Vanskelig 0,5 poeng
- Middels vanskelig 0,4 poeng

- Lett 0,3 poeng
Ellers fratrekk og null poeng som i FEI team.
Komposisjon og utførelse bedømmes som FEI team.

3. Sluttresultat
a) Sluttsummene for det obligatoriske programmet og for kür legges sammen og deles på to. Resultatet avrundes til 3 desimaler.
b) Ved lik poengsum er det teamet vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.
c) Ved konkurranser over to avdelinger legges poengsummene for begge avdelinger sammen. Ved lik poengsum er det teamet vinner som har høyest sammenlagt poengsum for begge obligatoriske program. Er poengsummen fremdeles lik, er det team som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet i annen avdeling vinner.

§ 774 – C-program for team og individuell konkurranse

1. Obligatorisk program
a) Team
Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for øvelsene legges igjen sammen og deles med antall voltigører i teamet.
b) Individuell konkurranse
Hver øvelse får en karakter. Karakterene for alle øvelsene legges sammen.

2. Kür
a) Team
Det gis 2 karakterer pluss 1 for hesten. Vanskelighetsgrad x 1 og Utførelse x 2.
Karakterene legges sammen og deles på 3.
b) Individuell konkurranse
Det gis 2 karakterer pluss 1 for hesten. Vanskelighetsgrad x 2 og Utførelse x 2.
Karakterene legges sammen og deles på 4.

c) Vanskelighetsgrad
Team
Bare de 20 beste øvelsene teller i karakteren.
<u>Det gis poeng som følger:</u>
- Vanskelig 0,5 poeng
- Middels vanskelig 0,4 poeng
- Lett 0,3 poeng

<u>Det gis ikke poeng for:</u>
- øvelser vist mer enn 1 gang
- øvelser vist etter utgått maksimumstid

Individuelt
<u>Det gis poeng som følger:</u>
- Vanskelig 1,0 poeng
- Middels vanskelig 1,0 poeng
- Lett 0,5 poeng

Det gis ikke poeng for:
- øvelser vist i mindre enn 3 galoppslag
- øvelser vist i feil galopp
- øvelser vist mer enn 1 gang

3. Hesten og helhetsinntrykket
Helhetsinntrykket (antrekk, opptreden og beherskelse) bedømmes sammen med hesten og kan gi fradrag i karakteren med inntil 1 poeng.
Bedømningen av helhetsinntrykket begynner med teamets/voltigørens innmarsj og avsluttes med teamets/voltigørens utmarsj. En for liten eller ujevn voltigevolte og affektert innmarsj og hilsing gir trekk i karakteren.
Se FEIs "Guidelines for Judges".

4. Sluttresultat
Summen for det obligatoriske programmet, for kür-programmet og for hesten og helhetsinntrykket legges sammen og deles på 3. Resultatet beregnes med 3 desimaler.
Ved lik poengsum er det teamet/den voltigøren vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.

§ 775 – D-program for team

1. Obligatorisk
Hver øvelse utført av hver voltigør får en karakter. For hver øvelse legges karakterene for alle voltigørene sammen. Summen for øvelsene legges igjen sammen og deles på antall voltigører i teamet.

2. Kür
Teamet viser en kür på tønne med maks 2 utøver av gangen. Makstid 30 sek per voltigør.

3. Sluttresultat
Resultatet for det obligatorisk programmet, for kür-programmet og for hesten og helhetsinntrykket legges sammen og deles på 3. Resultatet beregnes med 3 desimaler.
Ved lik poengsum er det teamet vinner som har høyest poengsum for det obligatoriske programmet.

§ 776 – Fun-program

Det gis 3 karakterer:
- Teknisk utførelse
- Komposisjon
- Artistisk utførelse

De 3 karakterene legges sammen og deles på 3.

§ 777 – FEI-program for par (Pas-de-deux)

1. Bedømmelse

Programmet bedømmes etter

- vanskelighetsgrad x 1
- komposisjon x 2
- utførelse x 2,5
- hestepoeng x 1,5

2. Vanskelighetsgrad

Det gis poeng for vanskelighetsgrad som følger:

- Vanskelig øvelser 1,0 poeng
- Middels øvelser 0,5 poeng
- Lette øvelser 0,0 poeng

KAP 8 – OVERDOMMER, DOMMERE OG STEWARD

§ 780 – Overdommer

Det skal oppnevnes Overdommer etter reglene i KR I §§ 116 og 160.
Ved store og viktige stevner, og alltid ved NM, skal det være særskilt OD, ellers kan OD sitte i dommerpanelet. Der OD ikke er oppnevnt, fungerer hoveddommer i klassen som OD så langt det er mulig.
Overdommer skal møte minst en time før første klasse starter.

§ 781 – Dommernes antall og plassering, hoveddommer

1. Det kan brukes 1, 2 eller 3 dommere i klassen. Ved NM skal det alltid være minst 2 dommere.

2. Tillegg 2 viser hvordan dommerne plasseres. Hoveddommeren sitter på plass A. Dommerne skal sitte minst 3 m fra voltigevolten og om mulig 0,5 m over bakken.

3. Habilitet: Se KR I § 116.

§ 782 – Steward

Generelt om steward: Se KR I § 164.
Kontroll av hestens utstyr, og spesielt voltigepadens størrelse og plassering, skal skje før start, med unntak av bislingen, som kontrolleres etter at ekvipasjen har avsluttet sin oppvisning. Denne kontrollen skal foregå på en mest mulig skånsom måte.

KAP 9 – NORGESMESTERSKAP OG CHAMPIONAT

§ 790 – Generelt

Det henvises til bestemmelsene i KR I Kap 5.

§ 791 – Norgesmesterskap i voltige

1. Det arrangeres følgende Norgesmesterskap i voltige:
a) NM-V individuelt. Åpent for både mannlige og kvinnelige voltigører.
b) NM-V-Team.

2. Kvalifisering
Voltigøren, resp. teamet, må ha gjennomført klassen med resultat minst 4,0 i løpet av de to foregående år før inneværende og senest før start i mesterskapet. For team er det mulig å bytte ut opptil 2 voltigører og likevel beholde kvalifiseringen.

3. Klasser
Både NM-V og NM-V-Team går i FEIs internasjonale program. Mesterskapene går i 2 avdelinger over 2 dager.

4. Premiering og premieseremoni
a) Plassering og premiering er etter sammenlagt resultat for begge avdelinger i NM.
b) Premieseremonien skal følge KR I §154 med følgende tilpasninger:

- Før premieseremonien skal det gjennomføres en hesteparade, hvor alle deltagende hester i stevnet presenters, også fra eventuelle andre klasser. Med unntak for medaljevinnerne i NM-klassene foregår selve premieseremonien uten hester.
- Deretter følger premieseremoni for hele stevnet med innlagt medaljeseremoni for NM-V og NM-V-Team. Hvis NM-klassene inngår i et stevne med flere klasser, skal premieseremonien foregå i følgende rekkefølge:

- C-program individuell
- C-program team
- B-program individuell
- B-program team
- FEIs program individuell med NM-V
- FEIs program team med NM-V-Team

c) Medaljeseremonien(e) for NM-V og NM-V-Team skal være i hht §154.3 med følgende tilpasninger:
- §154.3 a) til d) gjennomføres
- Medaljevinnernes hester leies inn av sine hestepassere sammen med voltigør(er) og longør og holdes av hestepasserne under hele seremonien.
- Det skal brukes podium i hht KR I, §154.3 e).
- Deretter følges §154.3 f) til i) i, med unntak av å hilse dommerne.

- Premieutdeling til de øvrige plasserte utføres i nedadgående rekkefølge.
- Avslutningsvis hilser alle voltigører og longører dommerne og går æresrunde til venstre, jf §154.3 j). Medaljørenes hester leies bak den aktuelleklassens deltagere.

§ 792 – Championat

Bestemmelsene fremgår av KR I § 180. Det utdeles foreløpig ikke ut championat i voltige.

Tillegg 1 – Voltigehestens utstyr
a) Voltigegjord, voltigepad, hodelag og innspenning

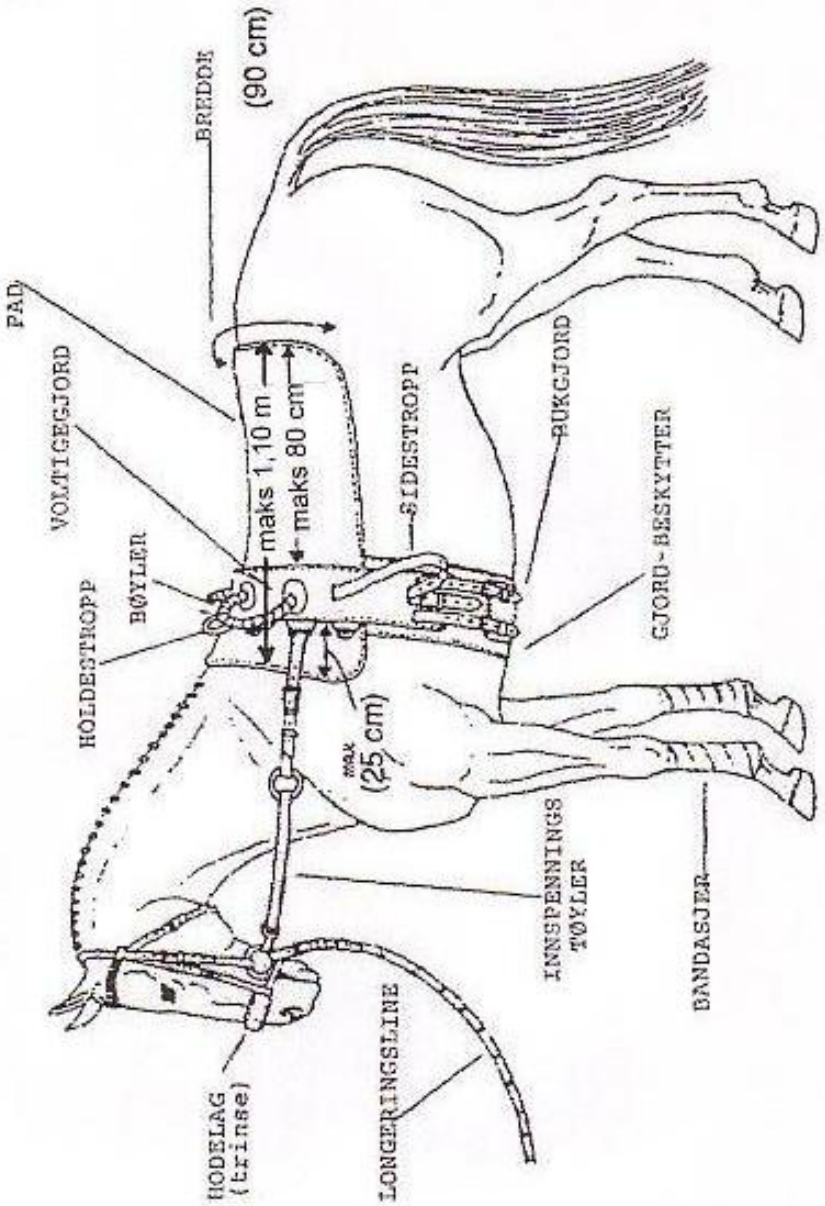

b) Tillatte bitt

1. Uleddet trinsebitt av gummi

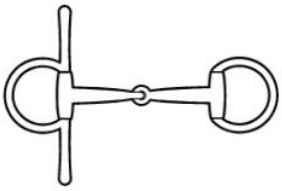

2. Trinsebitt med faste ringer ("egg-but"), med eller uten sjenkler

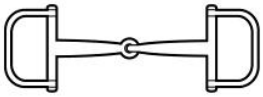

3. Trinsebitt med D-ringer

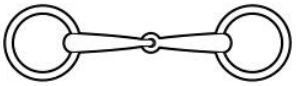

4. Ordinært trinsebitt med ett ledd

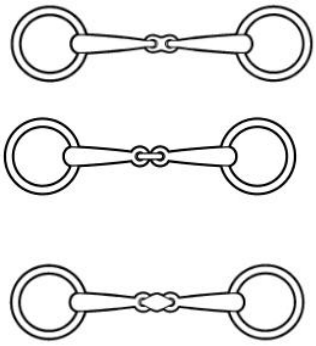

5. Trinsebitt
med toleddet munnstykke

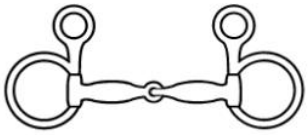

6. Trinsebitt med sjenkler på oversiden
med øye til å feste i hodelaget

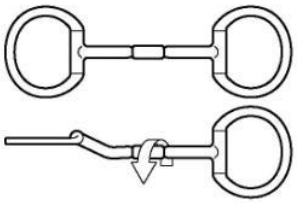

7. Trinsebitt med roterende munnstykke

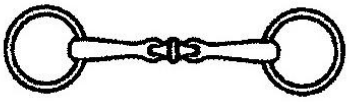

8. Trinsebitt med roterende midtstykke

c) Tillatte neseremmer

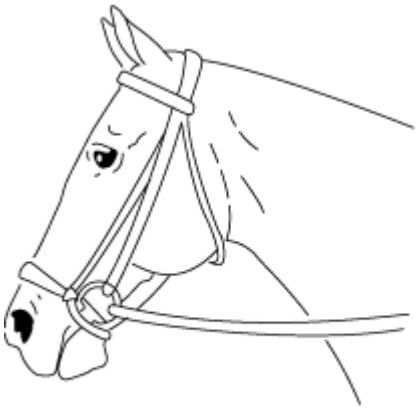

1) Lav neserem (hannoveransk)

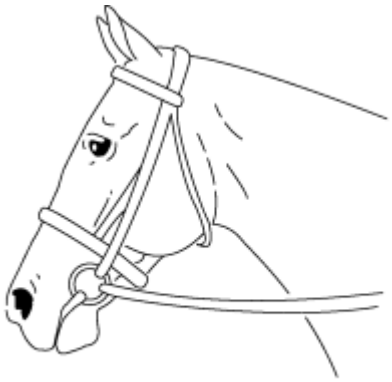

2) Høy neserem (engelsk)

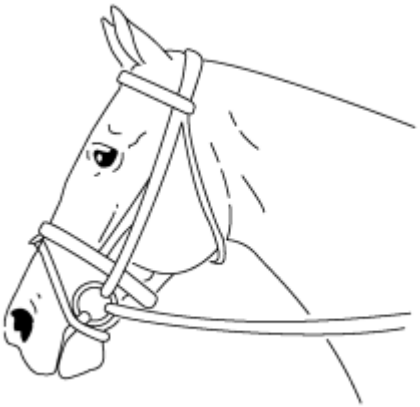

3) Aachengrime

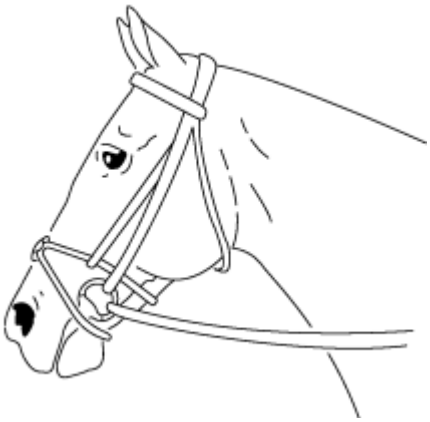

4) Kryssnesebånd

Tillegg 2 – Skisse med mål over banen

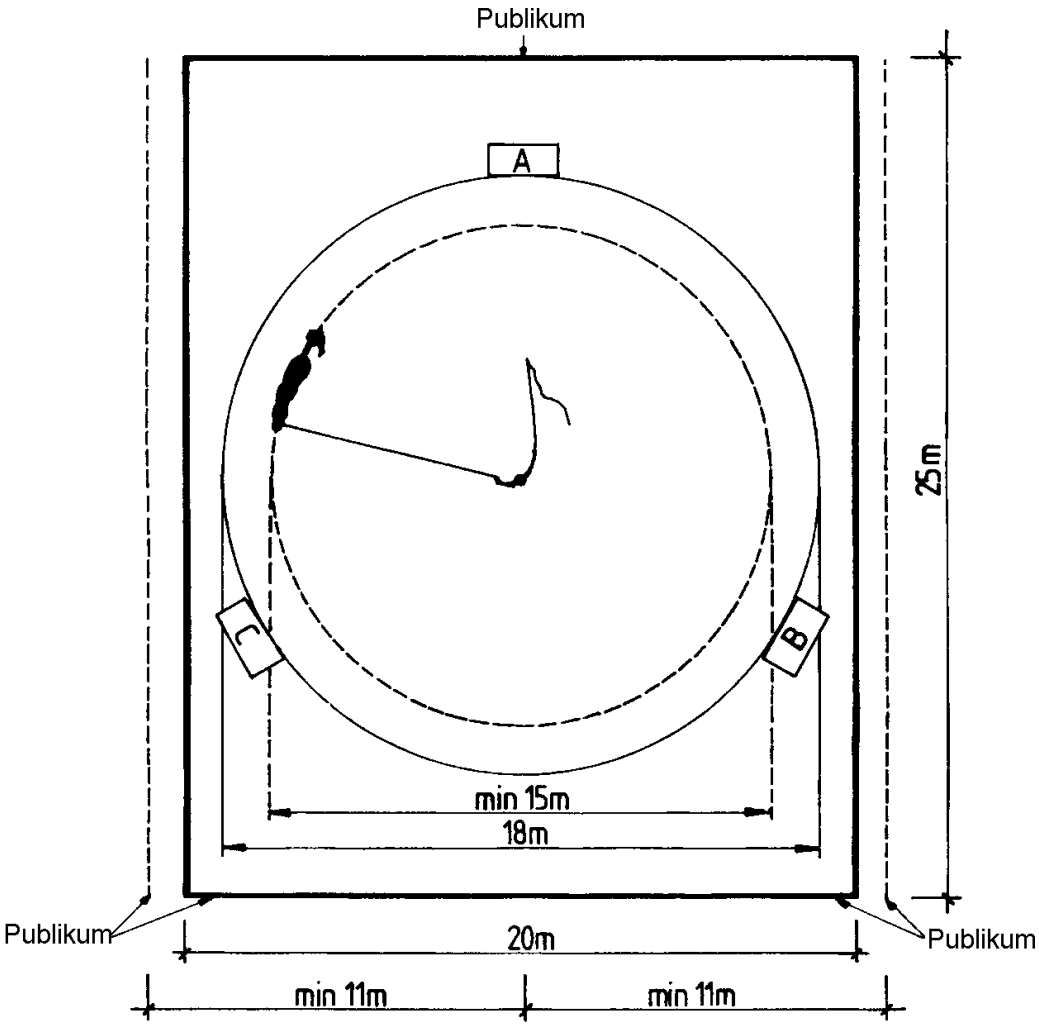

Tillegg 3 – Tidsintervaller

A. Individuell kür (1 min)

Signal for å løpe inn på banen	**Signal for å starte**	**Signal for å stoppe ved uforutsette omstendigheter**
	Klokka starter når voltigøren tar i gjorden/bøylene	
Innløping maks 1 min Hilsning Trav rundt maks 1 min	Mulighet til å sette i gang hesten (min 1 min)	Klokka stoppes
		Uforutsette hendelser som krever reparasjon el. justering av utstyret, eller annen hendelse som krever øyeblikkelig oppmerksomhet, samt etter fall om voltigøren ikke vil eller kan fortsette

Signal til å fortsette etter avbrytelse (ikke signal etter fall) maks 30 sek	**Signal for at tiden er ute**
Klokka starter når voltigøren tar i gjorden/bøylene	
	Slutt kür Hilsning Utløping
	Neste voltigør starter sin kür etter nytt signal

B. Teamkonkurranser obligatoriske øvelser

Signal for å løpe inn på banen	**Signal for å starte**	**Signal for å stoppe ved uforutsette omstendigheter**
	Klokken starter når 1. voltigør tar i gjorden/bøylene	
Innløping maks 1 min Hilsning Trav rundt maks 1 min	Obligatoriske øvelser	Klokka stoppes
		Uforutsette hendelser som krever reparasjon el. justering av utstyret, eller annen hendelse som krever øyeblikkelig oppmerksomhet, samt etter fall om voltigøren ikke vil eller kan fortsette

Signal for å fortsette etter avbrytelse (maks 30 sek.)	**Signal for at tiden er ute**
Klokka starter når voltigøren tar i gjorden/bøylene	
	Avslutningsprogram Hilsning Utløping

Tillegg 4 – Dommerprotokoller

FEI-program team

Dommer:……

Omgang:…….

Dato:…… **Lag:……**

Arrangør:..……. **Longør:……..**

Klubb:……. **Hest:……**

Voltigører (navn/f.dato)

1)		3)		5)	
2)		4)		6)	
				7)	

Obligatorisk program	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**Sum**
Opphopp								
Grunnsits								
Fane								
Mølle								
Saksen								
Stående								
Flanke								

Kommentarer **Tid** (maks 7 min)	**Obl. pr. sum**	
	: ant. voltigører	
	Hesten x 2	
	Obl.pr + hesten	
	: 9 =	

Dommer:……

Kür	**Kommentar**	**Karakter**	**Koeff**	**Sum**
Vanskelighets-			x 1	
Komposisjon			x 2	
Utførelse			x 2,5	
Hesten og helhet			x 1,5	
			Sum	

: 7 =

Kommentarer **Tid** (maks 4 min)	**Obl. prog. + kür**
	: 2 = Sluttsum

Dommere (sign)

A……. **B……** **C……..……**

FEI-program individuelt

Dommer:……

Omgang:……....

Dato:……..… **Voltigør (nr./navn)..……**

Arrangør:..……..……. **Longør:……**

Klubb:……..…..… **Hest:……**

Obligatorisk program	**Kommentar**	**Karakter**
Opphopp		
Grunnsits		
Fane		
Mølle		
Saksen		
Stående		
Flanke		
	Obl prog. sum:	

Kommentar

Hesten: x 2 =	
Obl. prog + hesten:	
: 9 =	

Dommer: ……

Kür	**Kommentar**	**Karakter**	**Koeff**	**Sum**
Vanskelighetsgrad			x 1	
Komposisjon			x 1	
Utførelse			x 2	
Hesten			x 1	
			Sum	**: 5 =**

Kommentar **Anvendt tid:**
(Maks 1 min)

Obl. prog + kür	
: 2 = Sluttsum	

Dommere (sign)

A……. **B……** **C……..……**

B-program team

Dommer:……

Omgang:……....

Dato:……..… **Team:...…….**

Arrangør:..…….……. **Longør:……..**

Klubb:……..…..… **Hest:……**

Voltigører (navn/f.dato)

1)		3)		5)	
2)		4)		6)	
				7)	

Obligatorisk program	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**	**Sum**
Opphopp								
Grunnsits								
Halv mølle								
Baklengssving								
Fane								
Stående								
Sving								
Avsprang								

Obl prog. sum:

: ant. voltigører =

Kommentar

Anvendt tid:
(Maks 7 min)

Hesten: x 2 =

Obl. prog + hesten:

: 10 =

Dommer: ……

Kür	**Kommentar**	**Karakter**	**Koeff**	**Sum**
Vanskelighetsgrad			x 1	
Komposisjon			x 2	
Utførelse			x 3	
Hesten			x 1,5	
			Sum	

: 7,5 =

Kommentar

Anvendt tid:
(Maks 3,5 min)

Obli. prog + kür

: 2 = Sluttsum

B-program individuell

Dommer:……

Omgang:……....

Dato:……..… **Voltigør (nr./navn)..……**

Arrangør:..……..……. **Longør:……**

Klubb:……..…..… **Hest:……**

Obligatorisk program	**Kommentar**	**Karakter**
Opphopp		
Grunnsits		
Halv mølle		
Baklengssving		
Fane		
Stående		
Sving		
Avsprang		
	Obl prog. sum:	

Kommentar

Hesten: x 2 =	
Obl. prog + hesten:	
: 10 =	

Dommer: ……

Kür	**Kommentar**	**Karakter**	**Koeff**	**Sum**
Vanskelighetsgrad			x 1	
Komposisjon			x 1	
Utførelse			x 2	
Hesten			x 1	
			Sum	

: 5 =

Kommentar

Anvendt tid:
(Maks 1 min)

Obli. Prog + kür	
: 2 = Sluttsum	

C-program team

Dommer:……

Omgang:……....

Dato:……..… **Team:...……**

Arrangør:..…….……. **Longør:……**

Klubb:……..…..… **Hest:……**

Voltigører (navn/f.dato)

1)		3)		5)	
2)		4)			

Obligatorisk program	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**Sum**
Grunnsits						
Fane						
Nybegynnermølle						
2 svinger						
Knestående						
Avsprang						

Obl. prog sum:

Kommentar

: ant. voltigører =

: 6 =

Kür	**Kommentar**	**Kar.**	**Koeff**	**Sum**
Vanskelighetsgrad			x 1	
Utførelse			x 2	
			Sum:	

: 3 **Sum kür =**

Kommentar **Anvendt tid:**
(maks 10min)

Hesten og helhetsinntrykk:

Sum obl. prog. + kür +
Hest og helhetsinntrykk:

: 3 = Sluttsum

C-program individuell

Dommer:……

Omgang:……....

Dato:……..… **Voltigør (nr./navn)..……**

Arrangør:..……..……. **Longør:……**

Klubb:……..…..… **Hest:……**

Obligatorisk program	**Kommentar**	**Karakter**
Grunnsits		
Fane		
Nybegynnermølle		
2 svinger		
Knestående		
Avsprang		
	Obl prog. sum:	

Kommentar

: 6 =

Kür	**Kommentar**	**Kar.**	**Koeff**	**Sum**
Vanskelighetsgrad			x2	
Utførelse			x2	
			Sum:	

: 4 **Sum kür =**

Kommentar

Hesten og helhetsinntrykk:

Sum obl. prog. + kür + Hest og helhetsinntrykk:

: 3 = Sluttsum

D-program team

Dommer:……

Omgang:……....

Dato:……..… **Team:...……**

Arrangør:..…….……. **Longør:……**

Klubb:……..…..… **Hest:……**

Voltigører (navn/f.dato)

1)		3)		5)	
2)		4)			

Obligatorisk program	**1**	**2**	**3**	**4**	**5**	**Sum**
Grunnsits						
Fane						
Nybegynnermølle						
1 sving						
Knestående						

Obl. prog. sum:

Kommentar

: ant. voltigører =

: 5 =

Kür	**Karakter**
Teknisk utførelse	
Komposisjon	
Artistisk utførelse	
Sum:	

: 3

Sum kür =

Kommentar **Anvendt tid:**

(maks 2,5 min)

Hesten og helhetsinntrykk:

Sum obl. prog. + kür +
Hest og helhetsinntrykk:

: 3 = Sluttsum

Fun-klasse team

Dommer:…… …….

Dato:…… **Team:...……**

Arrangør:..…….……. **Longør:……**

Klubb:……..…..… **Tønne/hest:……**

Voltigører (navn/fødselsdato)

1)		5)	
2)		6)	
3)		7)	
4)		8)	
		R 9)	

Kommentar	**Anvendt tid:** (maks 3 min)

Teknisk utførelse:	
Komposisjon:	
Artistisk utførelse:	
Totalt:	

Totalt : 3 = Sluttsum ☐

Dommere (sign)

A……..……. **B……..……** **C……..……**

Fun-klasse individuell

Dommer:……

Dato:……..… **Voltigør (nr og navn):……**

Arrangør:..…….……. **Longør:……**

Klubb:……..…..… **Tønne/hest:……**

Kommentar	**Anvendt tid:** (maks 1 min)

Teknisk utførelse:	
Komposisjon:	
Artistisk utførelse:	
Totalt:	

Totalt : 3 = Sluttsum ☐

Dommere (sign)

A……..……. **B……..……** **C……..……**

Pas-de-deux showklasse

Dommer:……

Dato:……..… **Voltigør:...……**

Arrangør:..……..…… **Voltigør:...……**

Klubb:……..…..…

Kür	**Kommentar**	**Kar.**	**Koeff**	**Sum**
Komposisjon			x 1	
Utførelse			x 1	
			Sum:	**: 2 =**

Kommentar	**Tid:** (Maks 1 min)

Dommere (sign)

A…… **B……** **C……..……**

FEI-program par (pas-de-deux)

Dommer
A B C D E F

Dato
Arrangør
Klubb

Voltigør
Voltigør
Longør
Hest

Kür 1. omgang

	Kommentarer	Karakter	Koeff	Sum		
Vanskelighetsgrad			X 1			
Komposisjon			X 2			
Utførelse			X 2,5			
Hesten			X 1,5			
			Sum		**Sum: 7 =**	

Kommentarer	**Makstid**	**2 min**

Dommer (sign)
A **B** **C**

Kür 2. omgang

	Kommentarer	Karakter	Koeff	Sum		
Vanskelighetsgrad			X 1			
Komposisjon			X 2			
Utførelse			X 2,5			
Hesten			X 1,5			
			Sum		**Sum: 7 =**	

Kommentarer	**Makstid**	**2 min**

Sum 1+2	
: 2= Resultat	

Dommer (sign)
A **B** **C**

Tillegg 5 – Skisser av obligatoriske øvelser

§ 761 – Opphopp

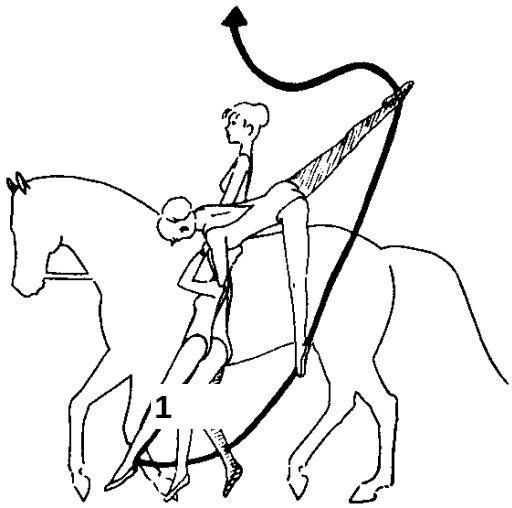

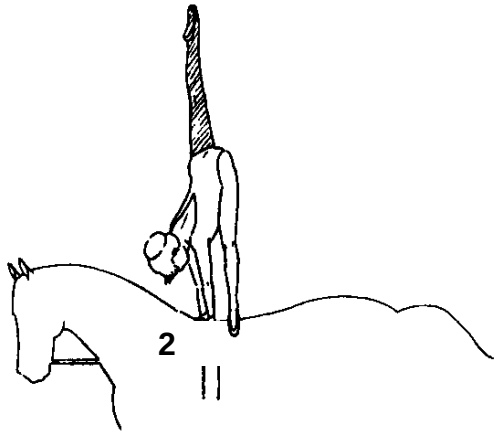

§ 762 – Avgang

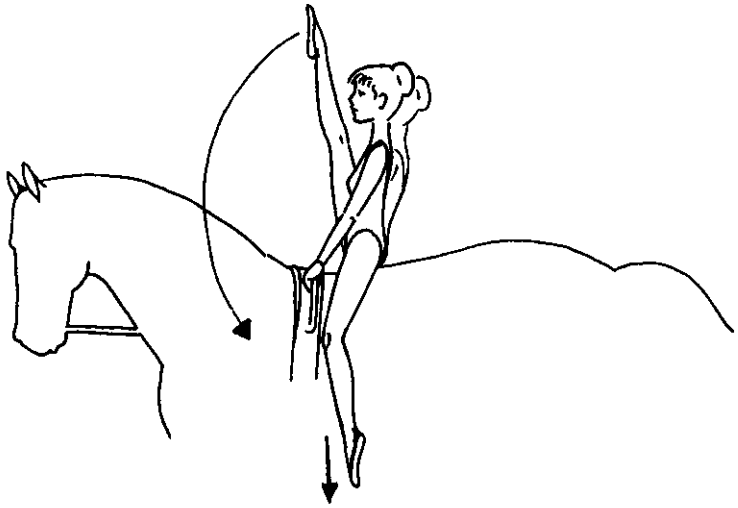

§ 763 – Grunnsits

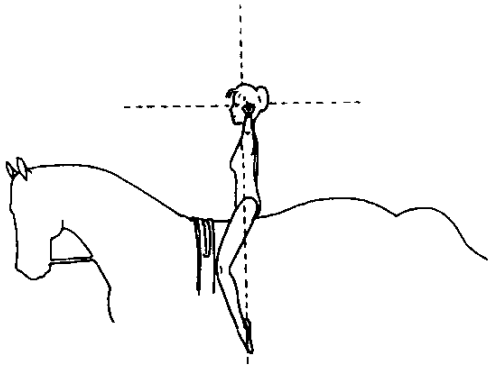

1

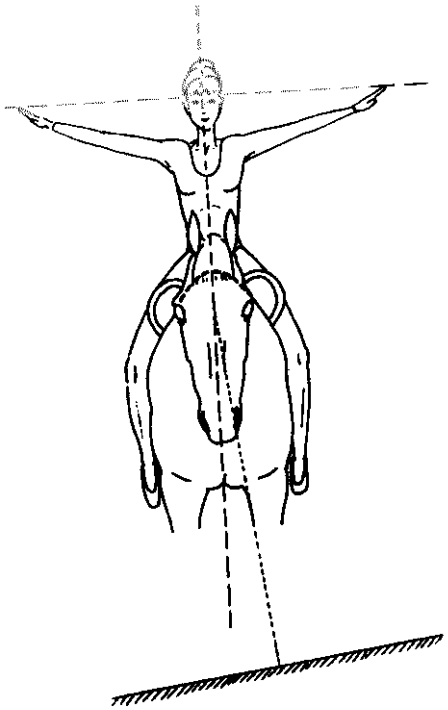

2

§ 764 – Fane

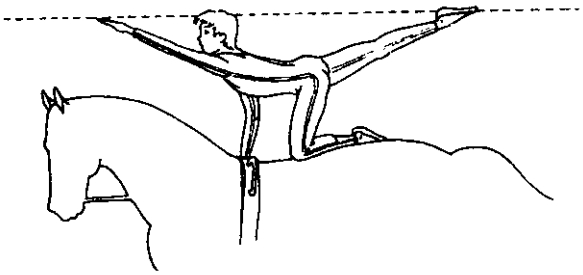

1

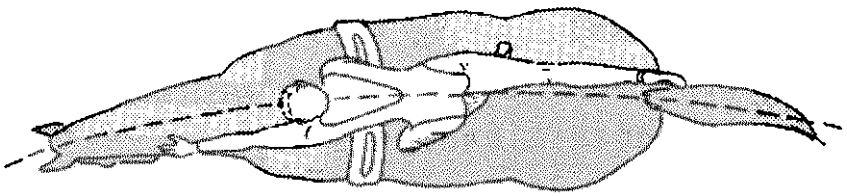

2

§ 765 – Mølle

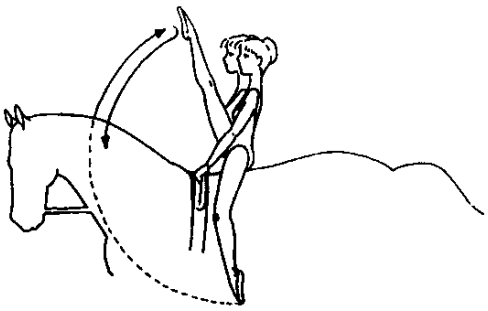

1

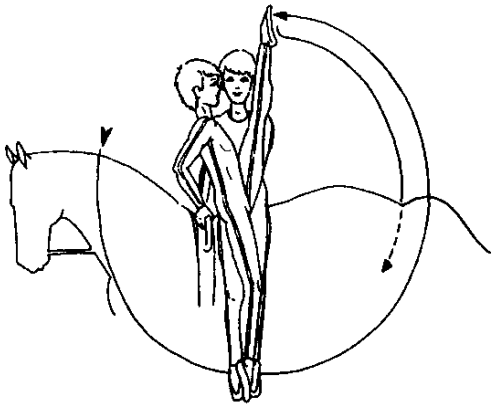

2

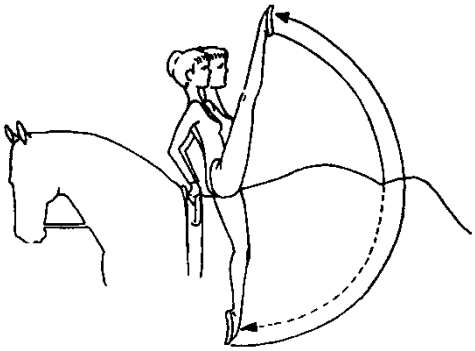

3

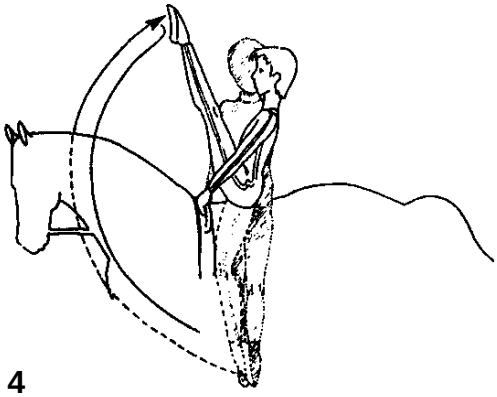

4

§ 767 – Saksen

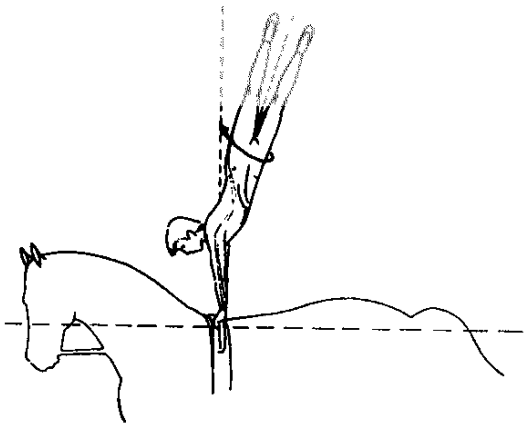

1

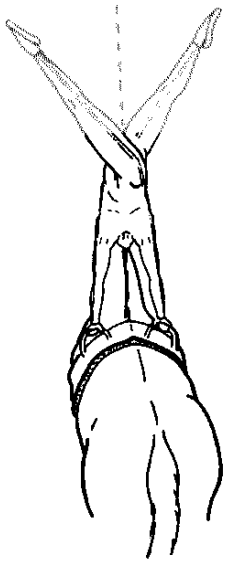

2

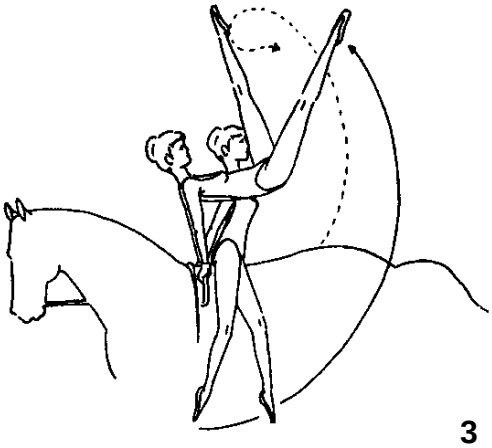

3

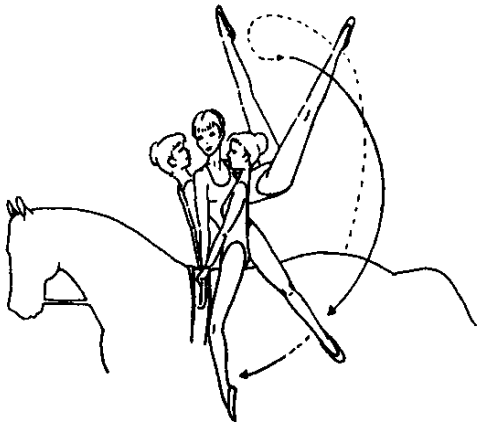

4

§ 768 – Stående

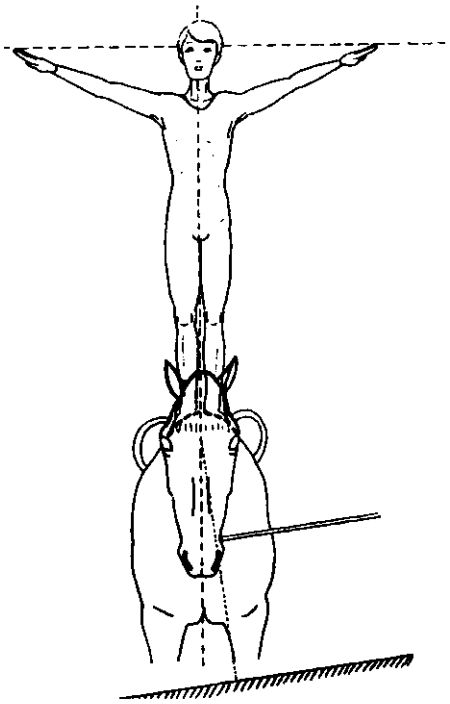

1

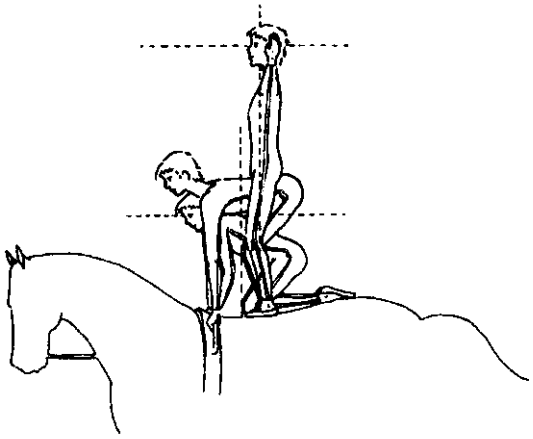

2

§ 769 – Flanke

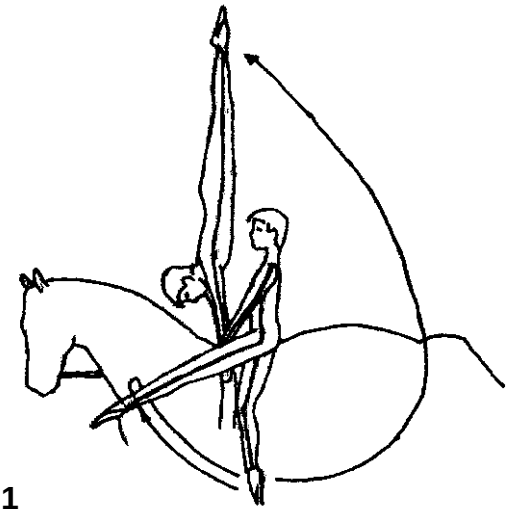

1

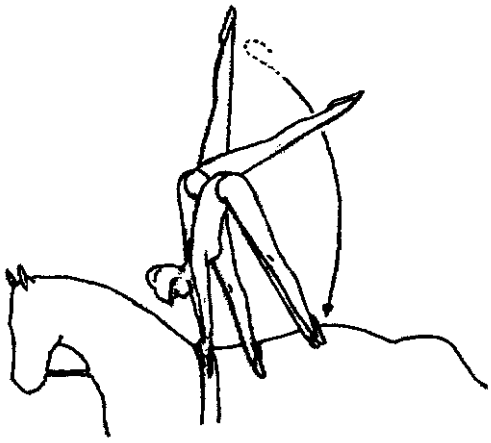

2

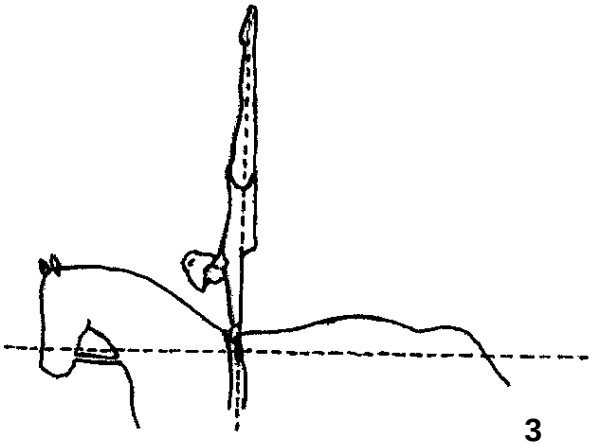

3

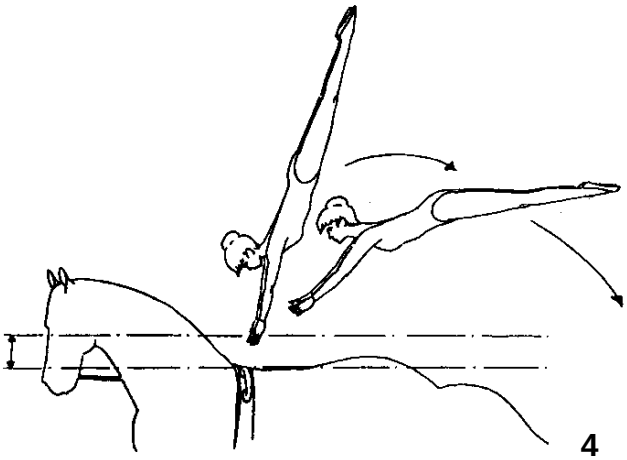

4